

ffisersblad

Tidsskrift for Befalets Fellesorganisasjon

nr. 4 juni 2007 • årgang 60

God sommer!

**Det ble Heckler &
Kock MP-7** s.10-11

**Marinemesterskap i
Fredrikstad** s.40-43

Eurofighter i Italia
s.44-45

ffisersblad
1947-2007 **60 år**

Knowledge gives...

...the power to respond.

In the modern battlefield as well as in other crises, it is vital to act rapidly and accurately to any threat. Saab has the power and technology to help you achieve World Class Decision Support. Giraffe AMB Multi-Mission System and HARD Air Defence & Acquisition Radar represent state of the art sensor technology, in series production, fielded and fully supported.

SAAB MICROWAVE SYSTEMS AS
Isebakkeveien 49 N-1788 Berg i Østfold Norge
Phone: +47 95 70 9000 Fax: +47 69 17 8514
www.saabgroup.com

Saab serves the global market with world-leading products, services and solutions ranging from military defence to civil security. Saab has operations and employees on all continents and constantly develops, adopts and improves new technology to meet customers' changing needs.

Offisersbladet

Nr. 4 – 60. Årgang
Organ for Befalets Fellesorganisasjon

BFO:

Postboks 501 Sentrum, 0105 Oslo
Telefon 23 10 02 20
Telefax 23 10 02 25
E-post: post@bfo.no
Internett: www.bfo.no
Besøksadresse: Karl Johans gate 12 j
(inngang fra Kirkegata)

Ansvarlig utgiver:

Didrik Coucheron

Redaktør:

Einar Holst Clausen

Redaksjon og abonnementsavdeling:
Se adresse for BFO
E-post: Offisersbladet@bfo.no
Tlf. abonnementsavdeling: 23 10 02 43
E-post: mona.eriksen@bfo.no

Tilsluttet Yrkesorganisasjonenes
Sentralforbund-Stat

Annonseansvarlig:

Karin Smedsrud karin@2punkt.no
Pb. 4636 Sofienberg, 0506 Oslo
Telefon +47 23 89 00 12
Mobil +47 98 20 54 16
Telefax +47 22 20 07 07

(Bekreftet opplag 2007: 10.500)

Signerte artikler representerer ikke nødvendigvis
BFOs mening. Forfattere er selv ansvarlig for
innholdet og de meninger som fremholdes.
Usignert innhold er redaksjonelt.

Utgivelsesplan 2007:

Nummer	Matr.frist	Utgivelse
Nr. 5 august	17.08	31.08
Nr. 6 oktober	21.09	12.10
Nr. 7 desember	23.11	14.12

Grafisk produksjon:

Design: 2punkt jeanette@2punkt.no

Trykk: Hestholms Trykkeri

Bilder:

Hvis ikke annet er oppgitt, er bildene tatt
av Forsvarets Mediesenter.

Forside:

Øvelse nordavind 2007.
Foto: Hanne Olafsen

Redaksjonen avsluttet:

15. juni 2007

God sommer!

Sommer og ferietid er her, og jeg skal nå til forandring starte mitt lille skribleri med å ønske dere alle en flott sommer og en avslappende ferietid!

Her er noen generelle og tidsaktuelle, enn dog "lette" forsvarpolitiske betraktninger fra en redaktør som også gleder seg til litt ferie.

Nyhetsbildet har i det siste vært preget av blant annet USAs planer om et rakettskjold i Europa, og russernes trusler om å rette sine våpen mot mål i Europa. Mange fryktet at dette var starten på en ny "kald krig" epoke, med et potensial til å true verdensfreden. I tillegg kom meldingene om livsfarlige lagre av atomavfall på Kolahalvøya, som i følge eksperter kunne gå i luften når som helst, og skape en miljøkatastrofe i hele Nordområdet. Har våre forsvars- og sikkerhetspolitiske vurderinger tatt høyde for et slikt scenario? Hva kunne alt dette ført til? Er den over lang tid opparbeidede freden med våre naboer i Øst virkelig så skjør? I skrivende stund ser det heldigvis ut til at Bush og Putin, kan bli enige om en løsning på rakettskjoldproblemet, men atomavfallet fra Russlands u-båter er fortsatt en trussel for det norske folk.

Så til hurtiganskaffelsen av Hercules C-130J, som vi har fått i fanget med full tyngde. Jeg kan ikke skjønne annet enn at det må ligge rene politiske motiver bak denne hurtiganskaffelsen. Våre nåværende Herculeser kommer hjem med nye vinger, men det er slett ikke sikkert at de får fly, fordi de mangler avionikk (værradar etc). De har flydd på dispens til nå. Nå viser det seg at de nye C-130J, ikke kommer før 2009 – 2012! Hadde vi gått inn på tilbudet fra Airbus, med transportflyet A-400 for 2-3 år siden, hadde vi fått disse maskinene på et tidligere tidspunkt enn hva som er tilfelle med C-130J. I tillegg lovet Airbus den gang å bygge om våre eksisterende Hercules, og holde de operative til A-400 flyene ble levert. Man må ikke være økonom for å skjønne at avtalen med Airbus, var en kjempeavtale.

Så til noe som er mye mer morsomt å skrive om, nemlig det positive. Forsvaret har fått Heckler & Koch 416 som nytt håndvåpen, og HK MP-7 som ny maskinpistol. Dette er svært gode valg! Ros til FLO og Hærens våpenskole som sto bak de grundige testene.

Enkelte presse og informasjonsoffiserer, men spesielt de i Luftforsvaret skal få berettiget ros for utmerket informasjon om aktiviteter som kan være interessante for Offisersbladet. De er proaktive og får derfor mye spalteplass. Jeg ønsker også å gi støtte og ros til vår Forsvarssjef, som går ut med klar tale om status i Forsvaret, og konsekvensene med fortsatt underfinansiering. Er det ikke slik klar tale vi alle har ønsket oss fra vår Forsvarssjef?

Til slutt skal jeg også driste meg til å rose vår Forsvarsminister, som med sikker hånd, positive innstilling, vilje til å lytte til forsvarspolitiske rådgivere, har vist handlekraft. I tillegg til at hun har unngått å bruke av sin tabbekvote, og det er ikke lett i det "minefeltet" hun beveger seg i.

Offisersbladet har sendt ut en spørreundersøkelse til et utvalg av sine lesere. De av dere som ikke har mottatt e-post, kan likevel delta fra www.bfo.no der dere klikker på ikonet "spørreundersøkelse". Lykke til!

Einar Holst Clausen

Redaktør

holst.clausen@bfo.no

Fagpressen

OPPLAGSKONTROLLERT

UTENLANDSBEORDRING

VURDERER DU Å KJØPE BIL PÅ EXPORT?

VOLVO INTERNATIONAL CUSTOMERS SALES

er en internasjonal salgsorganisasjon som selger biler til diplomater og militære som er på flyttefot. Prisene er meget gunstige da bilene leveres rett fra fabrikk i Gøteborg. Vi har også mulighet til å levere biler i de fleste hovedsteder i Europa og USA. Bilene kan spesialtilpasses til de markeder de skal brukes/sluttbrukes.

VOLVO C30

Pris fra EUR 15 800 (1.6D - 110HK*)

- 1.6 - 100 HK
- 1.8 - 125 HK (Flexifuel)
- 2.0 - 145 HK
- 2.4 D5 - 180 HK, AUT.
- 2.5 T5 - 220HK
- 1.6D - 110 HK
- 2.0D - 136 HK

*Gj.sn.forbruk 4,9 l/100km. CO₂-utslipp 129 g/km.

VOLVO XC70

Pris fra EUR 28 075 (D5 185 hk, MAN.*)

- 2.5T AWD - 210 HK
- 2.4 D5 AWD - 185 HK

*Gj.sn.forbruk 7,6 l/100km. CO₂-utslipp 201 g/km.

VOLVO XC90

Pris fra EUR 31.340 (D5 185 hk, MAN.*)

- XC90 D5 - 185 HK, 5-SETER
- XC90 D5 - 185 HK, 7-SETER
- XC90 3.2 - 238 HK, 5-SETER
- XC90 3.2 - 238 HK, 7-SETER
- XC90 V8 - 315 HK, 5-SETER
- XC90 V8 - 315 HK, 7-SETER

*Gj.sn.forbruk 8,2 l/100km. CO₂-utslipp 217 g/km.

ONE WORLD, ONE MARKET

Velkommen til en informativ samtale med
Jon Bergersen, Tax-Free Sales tlf 22 88 26 05, mobil 901 35 280, fax 22 64 55 17
e-mail: jon.bergersen@bilja.no

bilja
Nordens største bilkjede

Redaktørens leder: God sommer!	3
Øvelse nordavind 2007	6
Forsvarets nye maskinpistol	10
NATO-øvelse på Ørland	12
FLO tester ny type skuddsikker vest	14
Litt av hvert	16
Tilbakeblikk	17
BFO leder: Lønnsprosjektet har levert	
– nå må det (for)handles	18
Gule sider	19
KAFO leder: Ledelse – eit sivilt fag	
formidla i uniform	29
BESO leder: På tide å tenke nytt	29
Bruce Willis	30
Barnefestivalen på Akershus festning	32
Kjekt å ha – verdt å vite	33
Leserbrev	34
Boka «Kampklar»	36
Rumenske fjelltropper	38
Marinemesterskap i Fredrikstad	40
Italienske jagerflygere	
– godt fornøyd med Eurofighter Typhoon ...	44
Våpenhjelpen	46
Irak og deretter Afghanistan	48
Litt av hvert	50
Kampflyet JSF i motbør	52
Forført av Jan Mayen	54
Sweet home Alabama	56

Øvelse nordavind 2007:

STØRSTE NOENSI

LAKSELV: Aldri før har så mange som 22 norske F-16 kampfly deltatt på en og samme øvelse i Finnmark. Det som tidligere var en ren kampflyøvelse, er nå utvidet til å omfatte mange av luftforsvarets avdelinger.

Av kaptein Hanne Olafsen,
presse- og info Luftforsvaret (tekst og foto)

Årsaken er at en ønsker å trekke synergi av hverandre ved å samtrene slik at en får et så realistisk og operativt utbytte som overhode mulig.

- Det er fantastisk å se samarbeidet mellom de ulike avdelingene. Det viser hvor avhengig vi er av hverandre, sier oberst Diederik Kolff, sjef for Nordavind 2007. En

erfaring en ikke får på hjemmebasen.

- Under årets øvelse er også dette med forflytning inn og ut av et operasjonsområde en viktig del, hvor oppdukkende momenter og situasjoner oppstår underveis – dette er ting en ikke kan trene ut fra en hjemmebase hvor en har alt tilgjengelig til enhver tid, sier han.

Største noensinne

Aldri før har så mange som 22 norske

F-16 kampfly vært samlet under øvelse Nordavind. Tre ganger om dagen tar 14 av dem av og trener komplekse scenario, sammen med 6 svenske JAS Gripen som flyr ut fra Bardufoss. I tillegg til det operative hovedkvarteret på Jåtta, deltar Bell helikopter fra Bardufoss, Sea King redningshelikopter, tankfly fra England, AWACS overvåkingsfly fra Geilenkirchen, luftkontrollenhet fra Sørreisa og Mågerø, Orion maritimt patruljefly, DA-20 elektronisk

Kampfly og helikoptre er bare noe av de som trener sammen under øvelsen. Årsaken er at en ønsker å trekke synergier av hverandre ved å samtrene slik at en får et så realistisk og operativt utbytte som overhode mulig.

Foto: Øystein S. Paulsen

krigføringsfly sammen med vaktstyrker, sanitet, bakkestyrker fra Hæren og Heimvernet.

- Det er godt å se så mange dyktige, motiverte og engasjerte folk på en gang, sier en entusiastisk luftvingsjef. Han mener også at øvelser som dette, som involverer mange avdelinger, skaper samhold.

- Dette er teambuilding. Her bor, spiser og jobber vi sammen, 24 timer i døgnet – det skaper bånd og relasjoner. Dessuten

tror jeg det er lettere å se helheten når en er ute som dette, sier han.

Jenter og gutter

Latteren sitter løst hos teknikergjengen på flightline som kan ta en velfortjent pause etter å ha klargjort og sendt av gårde 22 F-16 kampfly som deltar på militærøvelsen Nordavind i Finnmark. Blant dem er også noen jenter.

Forsvaret har alltid vært, og er fortsatt en

mannsdominert arbeidsplass. Likevel har en sett en økning i antall jenter som søker seg inn til befalsutdanning eller som ønsker å avtjene verneplikten på lik linje som gutta.

- Det er spennende og interessant. Dessuten er det artig å gjøre noe som ikke alle andre driver med, sier Charlotte Moen (19). Hun avtjener verneplikten sin ved Bodø hovedflystasjon som våpensystemassistent. Det betyr at det er hun som sørger for å henge riktig type

Sanaad Bhatti (22) trives så godt at hun vil fortsette. Hun skal på befalskoleopptak i sommer for lederutdannelsen i Forsvaret.

Et elektronisk krigføringsfly fra 717 skvadronen skaper store utfordringer for alle andre aktører i lufta.

Det har aldri før vært så mange jenter innenfor teknisk bransje på jagerflybasen i Bodø. Jentegjengen stortrives, men håper på at flere vil søke seg inn. Fra venstre (bak); Trine Lise Næss, Andrea E. Larsen, Charlotte Moen og Sanaad Bhatti. Nina Flaten (foran) og Inger Marie Hoberg.

I en reell situasjon vil vi operere sammen, derfor er det bra at vi nå trener sammen etter Train as you fight - prinsippet, sier helikopterpilot Jarle Andersen. Her sammen med kollegaene Ronald Davidsen og Kim Illebekk.

Det er kraftige krefter i sving når F-16 tar av.

En mobil luftkontrollenhet sørger for kontroll i luftrommet under øvelsen i Finnmark.

våpen på F-16 flyene på en forsvarlig og sikker måte. Og da skal du vite hva du driver med, med bomber som inneholder opptil 430 kg sprengstoff.

Moen er ikke alene om å avtjene førstegangstjenesten sin. Aldri før har det vært så mange som seks jenter inne til førstegangstjenesten, i teknisk bransje.

- Jentene har vel funnet ut at det ikke er noe verre for dem enn for gutta, sier kaptein Lars-Petter Mathiesen som er sjef for våpenseksjonen ved Bodø hovedflystasjon. Han har aldri før hatt så mange jenter i sin avdeling.

Realistisk scenario

En av de som står bak årets scenario, er jagerflypilot Geir Olav Fagerheim. Sammen med en gruppe andre har han satt

premissene og knekt ut en god plan med mange utfordringer.

- Det viktigste for øvelse Nordavind er å øve og samtrene i store formasjoner i dynamiske, komplekse og ikke minst realistiske scenario, forteller Fagerheim. Selv har han mange års erfaring som pilot, noe som kommer godt med når en skal tenke ut hva som er viktig og hva en kan få til ut av de rammene som er satt.

Og ethvert troverdig forsvar forutsetter realistisk trening og øving. Nordavind er en av flere øvelser som er viktig i så måte.

- Det er først ute på øvelse at en ser alle elementene sammen, når alle er her tilstede. Alle jobber integrert sammen hvor en har enkle og klare kommandolinjer, avslutter Nordavind-sjef Kolff.

- Å fly gir både motivasjon og positiv energi som kommer til nytte i jobben. Dessuten vet jeg nå presis hva som skjer og kan av den grunn være en enda bedre sjef, mener oberst Diederik Kolff som lever etter filosofien lead by example, not by rank.

NFF grunnlagt 1963

NFF Norsk Flytteforbund

AA Flyttetjenester AS

Vestby Østre, 2420 Trysil
Tel 62455300
Faks 62455301
flytte@aaflytt.no

Christiania Transport-Bureau AS

Ensjøvn 12,
0655 Oslo
Tel 22683107
Faks 22681107
rolfj@christiania-transport.no

Hasselberg Transport AS

Håndverkervn 8,
9018 Tromsø
Tel 77633333
Faks 77635558
firmapost@hasselberg.no

Kongstein & Sønn AS

Thranesgt 2,
3187 Horten
Tel 33041128
Faks 33043324
post@kongstein.no

Kristiania Visergutkontor AS

Verkseier Furulundsv 21,
0668 Oslo
Tel 22151555
Faks 22151563
visergut@kvk.no
www.kvk.no

Kaarvands Transport

Brøttemsvæien 147,
7072 Heimdal
Tel 72889500
Faks 72889501
post@kaarvands.no

Rekdal Transport AS

Breivika Industriv. 41,
6018 Ålesund
Tel 70143070
Faks 70155007
post@rekdal-transport.no
www.rekdaltransport.no

Skullerud Flyttebyrå AS

Råbekk svingen 1 A,
1617 Fredrikstad
Tel 69392000
Faks 69397340
firmapost@skflytte.no
www.skflytte.no

H K Solberg AS Transport

Boks 4033,
4606 Kristiansand,
Tel 38044111
Faks 38044315
post@hk-solberg.no
www.hk-solberg.no

Stavanger Flyttebyrå AS

Dusavikveien 21,
4007 Stavanger
Tel 51530475
Faks 51524907
stavanger.flyttebyra@c2i.net

Vinjes Transport AS

Østre Rosten 98 B,
7075 Tiller,
Tel 72900900
Faks 72900939
flytting@vinjes.no
www.vinjes.no

Wergeland AS

Hjortlandsveien 1,
5134 Flaktveit
Tel 55535600
Faks 55535640
wergeland@wergeland.biz
www.haukedal.no

Zachariassen

Transport&Flytteservice as

Straumfjellsvn 9,
5353 Straume
Tel 5631 2121
Faks 5631 2120
info@zachariassen-transport.no
www.zachariassen-transport.no

FLYTTING ER EN TILLITSSAK – SE ETTER NFF LOGOEN

NFF Norsk Flytteforbund – Når kvalitet og service teller

www.flytteforbund.no • nff@flytteforbund.no • Postboks 13 Hovseter, 0705 Oslo

Heckler & Kock MP7

– FORSVARETS NYE

FLO skrev på torsdag, under en kontrakt med Heckler & Kock om levering av omlag 6.500 maskinpistoler av typen MP7, kaliber 4,6x30mm. Våpnene vil bli utstyrt med de samme Aimpoint siktemidler som Forsvarets nye håndvåpen HK 416. Leveransen starter i februar 2008, og skal være levert i løpet av sommeren. De utvalgte brukerne vil få de utlevert i løpet av året. Våpnene skal erstatte dagens MP5.

Elevene fikk også prøveskyte FN P-90, som tapte på oppløpet for HK MP-7.

Tekst & Foto: Einar Holst Clausen

Offisersbladet har tidligere i vår vært på Terningmoen og prøveskutt Forsvarets nye håndvåpen, Heckler & Kock 416 (artikkel i Offisersbladet nr 3/2007). HK MP-7 ble også prøveskutt, sammen med konkurrenten FN Herstal P-90. Jeg var ikke i tvil om hva som føltes som det riktige våpenet den gang, og er heller ikke i tvil om at FLO også denne gang har valgt det absolutt beste våpenet.

På Terningmoen fredag 1. juni, møtte Offisersbladet elever på troppsjefskurs. De var på skytebanen for blant annet å prøveskyte vårt nye håndvåpen HK 416, men også Forsvarets nye maskinpistol HK

MP7. For å få et sammenligningsgrunnlag, prøveskjøt de også MP7s konkurrent FN Herstal P-90. Tilbakemeldingene på HK 416 var ubetinget positive blant de unge befalsmenn og kvinner.

Når det gjelder MP 7, så var de spesielt fornøyd med balansen i våpenet og stabiliteten under automatisk ildgivning. P-90 maskinpistolen har en tendens til å løfte seg på automat, så flere av kursdeltakerne. MP7 virket også enklere å betjene, og mer solid, var det generelle inntrykket. Ladeklips med 10 skudd og ladeskinne til MP7 sine magasiner, ble også oppfattet som enkelt og tidsbesparende. På bildet ser vi FN Herstal P-90 øverst, og Heckler & Kock MP7 nederst.

Noen ga P-90 kreditt for avtrekkerens 2-fase mekanisme, der det er mulighet for enkeltskudd i fase én av avtrekket, og automatisk ild hvis man trykker avtrekkeren helt inn. Mange mente at P-90 var meget god på spredningsild over flere skivet på kort hold. P-90 fikk derimot mange skeptiske kommentarer til det spesielle magasinet med roterende patronmating til kammeret, og et noe krangete feste av magasinet. Bildet viser det meget spesielle rotasjonssystemet og plasseringen av patroner i magasinet til P-90.

De skal i fremtiden slippe å bekymre seg over eventuelle mangler på P-90, for nå har Forsvaret valgt HK MP7 som fremtidens maskinpistol. I følge major Kjetil Nygård ved Hærens våpenskole, er dette

MASKINPISTOL

valget et resultat av grundige tester over lang tid. – Nå skal vi teste HK 417, som er en skarpskytterutgave av HK 416. I tillegg starter vi nå et prosjekt som skal se på lett maskingevær, som erstatning for dagens MG3. Vår kongstanke er at vi kun skal ha to småkalibertyper, med 5,56 mm på HK416/417 og nytt maskingevær, og 4,6x30 som MP7 har, sa Nygård til Offisersbladet. Bildet illustrerer størrelsen på patronene. MP7 sin patron 4,6 x30 er den til høyre, og P-90 patronen til venstre. Offisersbladet spurte major Nesland ved FLO, om hva som skal skje med titusener av våre "gamle" MP5 maskinpistoler, men det er det i følge Nesland ikke tatt stilling til enda.

Et slikt lite kaliber som MP7 har,

får stor utgangshastighet, og derfor stor gjennomtrengingsevne i personlig beskyttelsesutstyr, som for eksempel skuddsikre vester. Dette våpnet er på markedet, og vi kan også risikere å bli beskyttet med slikt kaliber. Dette setter større krav til beskyttelsesgrad på vårt personell sine vester. Beskyttelse mot denne type ammunisjon, har ikke Forsvaret i dag.

Innføring av nye våpen har også noen utfordringer. Med HK 416 som håndvåpen, lurer Offisersbladet på hvordan det går med sluttet orden under vakt & parade? HK 416 er nemlig for kort til å ha "ved foten gevær". Vi kommer tilbake med en artikkel om dette, i en senere utgave av Offisersbladet.

FAKTA:

Tekniske data på Heckler & Kock MP7 maskinpistol

Produksjonsland:	Tyskland
Produsert siden:	2001
Vekt uten magasin:	1,8 kg
Vekt med 20 skudd:	1,9 kg
Lengde m/kolbe ute:	541 mm
Lengde m/kolbe inne:	340 mm
Lengde på løp:	180 mm
Kaliber:	4,6 x 30 mm
Funksjonering:	Gassdrevet med roterende bolt
Skuddhastighet:	850 til 950+ pr min
Rekkevidde:	Ut til 200m

Planleggingsmøte for stor luftoperativ

NATO-ØVELSE PÅ

Tidlig i vår var Ørland arena for et planleggings- og koordinasjonsmøte for storøvelsen «Bold Avenger 2007 – Trial Quest», som skal gå av stabelen i september. Luftoperativt personell fra 12 NATO-land deltok. Det tradisjonelle NATO Air Meet (NAM), som har vært gjennomført på Ørland fire ganger tidligere, er nå historie. NATO ønsker nå i større grad å prøve ut og øve mer rettet mot de nye asymmetriske truslene, og da i NRF-forband.

Tekst & Foto: Einar Holst Clausen

Kilder Offisersbladet har snakket med, sier at NATOs øverste ledelse ikke lenger var villige til å gjennomføre/finansiere den tradisjonelle NAM øvelsen, i den form den hadde. En øvelse der en multinasjonal øvingsledelse, flygere med sitt bakkepersonell og støtteavdelinger ble kjent med hverandres måte å gjennomføre luftbaserte operasjoner på, mot en tradisjonell motstander.

I begrepet "Trial Quest", ligger NATOs ønske om å prøve ut nye kapasiteter og nye operasjonelle rammer. Under "Bold Avenger 2007 – Trial quest", som for øvrig blir en meget stor øvelse med over 85 kampfly fra 12-14 NATO-land, samt rundt 1.400 mannskaper, skal også Hær- og Marinestyrker delta med sine kapasiteter. NATO ser nå på alternative måter for hurtig informasjonsinnhenting, blant annet ved bruk av internett og andre eksisterende sivile kilder. Bruk av UAVer og droner, samt utvidet bruk av ny sambandsteknologi vil være med på å utvide begrepet nettverksbasert forsvar.

Offisersbladet fikk selvfølgelig ikke alle detaljer presentert under sitt besøk på Ørland, men øvelsens Chief of Staff, oberst Michael Fleischer, ga en kort orientering. Trial Quest kombinerer det gamle NAM, med et mer realistisk scenario, som det vi har eksempelvis i Afghanistan med ISAF. Ved hjelp av det siste innen teknologi for informasjonsinnhenting og overvåking, vil vi operere etter det vi kaller

"Time sensitive targeting". Det vil kort fortalt si: rask informasjonsinnhenting – raske avgjørelser – hurtige aksjoner/operasjoner, alt rettet inn mot NRF, sa Fleischer.

Oberst Fleischer var meget fornøyd med planleggingen så langt, og det var ikke nødvendig å spørre om han er kjent med Norge fra før, for han har norsk kone og har jevnlig flydd jagerfly på øvelser i Norge siden 1972. Med sine 2.000 timer på F-16, har han da også den naturlige faglige autoritet. Før beordringen til Ramstein, var obersten sjef på Danmarks største (og nå eneste) jagerflystasjon – Skulstrup, som huser Danmarks over 80 jagerfly.

Sjefen for 138 Luftving på Ørland, brigader Arild Heiestad rekker ikke å være vertskap for "Bold Avenger", men er med i planleggingsfasen. Brigaderen har nemlig fra høsten av fått stillingen som, som sjef for operasjonsstaben (J-3) i NATO-hovedkvarteret i Lisboa. En stilling som Norge og Nederland bytter på å ha. Heiestad vil få en stab på rundt 60 til å støtte seg når de på operasjonelt nivå planlegger eventuelle deployeringer av luftstyrker, og som han senere også skal lede i en eventuell deployeringsperiode.

I følge brigaderen, kan han se tilbake på fin tid som luftvingsjef på Ørland. Som luftvingsjef på Ørland, har han hatt svært motiverte medarbeidere, som med høyt tempo har drevet en flystasjon preget av stor øvingsaktivitet. Jeg har nesten måtte holde igjen enkelte, sa Heiestad. -De utfordringer jeg først og fremst

har hatt, er å få pengene til å strekke til, med de rammebetingelser som er gitt. Dessuten lå det en klar forventning om videreutvikle flystasjonen til det internasjonale øvingsssenteret som det i dag faktisk har blitt.

Øvelse "Bold Avenger 2007 – Trial Quest" på Ørland i september, er ikke Heiestad det minste bekymret for. Vi har dyktige ansatte med lang erfaring, vi har alle de nødvendige administrative kapasiteter, samt plenty luftrom og en flystasjon som tåler slike store øvelser, sa brigaderen.

Heiestad passet også på i løpet av samtalen, å rose Brekstad kommune for et godt samarbeid, samt FLO for sine leveranser til luftvingen, eller forresten bør jeg nevne alle jeg har hatt rundt meg, tilføyde han. - For operative flygere er dette den beste form for ledererfaring, hvor man utfordres på alle sider av lederskapet. Jeg ville ikke vært foruten avsluttet han.

Brigaderen er vestkantgutt, men understreket at han har en kone fra tjukkeste bondelandet. Heiestad gikk flyskolen i 1980, og var først som flyger ved 332 skvadron på Bodø Hovedflystasjon, deretter på Rygge som flytryggingsinstruktør. Han fullførte Luftkrigsskolen i 1989 og ble da NK på 336 skvadron (Tigerskvadronen på den tiden) på Rygge, før han i 1992 reiste til Bodø som sjef for 332 skvadron. Siden hadde Heiestad flere stabstillinger, før han i 2000 reiste til Frankrike som forsvarsattaché. Han har vært sjef 138 luftving på Ørland Hovedflystasjon siden 2003.

ØRLAND

Multinasjonal planlegging og samarbeid.

Brigader Arild Heiestad kan se tilbake på en hektisk sjefstid på Ørland.

Chief of Staff, oberst Michael Fleischer.

Gamle veteraner ønsker deg velkommen til Ørland Hovedflystasjon.

FLO tester ut en ny type skuddsikker vest – HVILKET SIKKERHET VÅRE SOLDATER HA?

Av Einar Holst Clausen

FLO har i disse dager kjøpt inn for testing, noen eksemplarer av en ny type skuddsikker vest med et nytt og sterkere materiale. Dette skal FLO ha ros for. Vestene de har tatt inn til testing, er basert på det lette materialet Dyneema, som da også fører til at vesten er betydelig lettere enn kevlarvesten. Dagens kevlarvest veier ca 13 til 14 kg (med 0,15kvm dekningsgrad) avhengig av størrelsen på vesten. FLO har imidlertid klart å få ned vekten med ca 1,5 kg på de 5.000 nye vestene som er besluttet kjøpt inn. De har dermed valgt å kjøpe inn vester

for fremtiden, med det aramid materialet som basis. Offisersbladet synes dette er merkelig. Man tar inn vester med ny teknologi for testing, men kjøper samtidig inn aramidvester i et så stort antall at behovet er dekket for 10 år fremover. Er ikke dette å gå baklengs inn i fremtiden?

Dagens vester er tunge og har et relativt lavt beskyttelsesnivå. Kevlarvestene med høyere beskyttelsesnivå, blir desto tyngre, og hindrer god bevegelighet. De nye og lettere vestene bruker materialet Dyneema, som er et Pholyetelen fiber (plast) hvor alle mikrofibre går i samme retning. Det er det som gir styrken, som er beregnet til 15 ganger sterkere en stål sammenlignet i

strekkestyrke. Dynema er således betegnet som verdens sterkeste fiber, i forhold er Kevlar, som ca fem ganger sterkere enn stål.

Ett firma som produserer beskyttelsesvester med materialet Dynema er CPE, og produksjonen foregår i Finland. Deres beskyttelsesvester har i tester vist seg å ha svært god beskyttelsesgrad mot stikkvåpen og splinter. Tester utført i USA, viser også at Dyneemamaterialet også beskytter svært godt mot direkte treff fra flere typer våpen/kaliber. Beskyttelsesvesten som de norske styrker bruker eksempelvis i Afghanistan i dag, har ikke god nok beskyttelse mot tohåndsvåpen. FLO og Forsvaret har lagt

- Fra en skytetest på TAC TOP, hvor finsk politi skjøt med kaliber tilsvarende AK-47 på tre meters hold. Vesten stoppet alle skuddene.

Modellen TAC TOP med 360 graders beskyttelse, og ileggsplater foran og bak som står imot AK-47. Her i sort med fullbeskyttelse av hals, men uten skulderplater.

- Stadig flere amerikanske avdelinger tar i bruk Dyneemas vester. Her en amerikansk sniper i Irak.

TAC TOP med fullbeskyttelse av hals og skuldre.

Vesten lå i flammehavet i 30 sekunder. Den ble hengst direkte opp, og beskytt. Testen ble bestått.

TSNIVÅ SKAL

seg på et beskyttelsesnivå de mener er tilstrekkelig. Men soldater på veipartuljering, eller tårnskyttere, er beviselig svært utsatt, og bedre beskyttelse burde være en selvfølge. CPEs nye type beskyttelsesvest (to pmodellen TAC TOP), har 360 graders dekning av overkroppen mot tohåndsvåpen, og fullbeskyttelse også av overarmer, og dekker opp til 0,7 kvadratmeter, i forhold til dagens vest som kun dekker 0,15 kvadratmeter. Offisersbladet stiller spørsmålet om ikke vårt personell bør ha muligheten til bedre beskyttelse, i alle de som er mest utsatt?

Med stadig nye våpen på markedet, slik som eksempelvis MP-7, med veldig små

kaliber og stor gjennomtrengningskraft, blir behovet for personlig beskyttelse stadig større. I Irak er om lag 3.500 amerikanske soldater blitt drept, ca 30.000 skadet, dette med samme type vester som Norge nå anskaffer.

I følge CPE, vil den mest beskyttende Dynemavesten deres ha en vekt på ca 11-12kg med 360 graders dekning mot 7,62 x 39mm full metal jacket. I tillegg mener de at personellet vil få bedre bevegelighet. Dynemaløsningen er testet i Amerikanske forsvaret, og flere amerikanske avdelinger i eksempelvis Irak og Afghanistan, har tatt i bruk de nye dyneemavestene fra CPE. Dette fordi de har innsett at trusselen fra

AK47, og improviserte bomber, er så stor at de umulig kan se bort fra det. I en artikkel i den amerikanske avisen Times, sier at 80% av de dødelige skuddskadene amerikanske soldatene har fått, kunne vært unngått ved bruk av vester med større dekningsgrad av overkroppen.

Sammenligning:

CPEs TAC TOP, har 0,75 kvm dekningsgrad mot tohåndsvåpen. TAC TOP veier ca 12 kg inklusive overarmsbeskyttelse. Tilsvarende nye kevlarvest med samme beskyttelsesgrad og dekningsområde, vil veie minimum 30 kg.

JAS Gripen på Forsvarsmuseet

Saab og JAS Gripen var i Oslo, og ga publikum mulighet til å fly JAS Gripen i en avansert simulator som var plassert på Forsvarsmuseet, i en hel uke i begynnelsen av juni. Autentisk cockpit og 180 graders lerret, ga en meget virkelighetsnær opplevelse. Denne simulatoren skal på tur rundt i verden for å overbevise piloter og potensielle kjøpere om hvor lett det er å fly en Gripen, og hvor avansert teknologi som er i bruk.

Jeg var tidlig til stede på Forsvarsmuseet for å få en prøvetur, og kan bekrefte at take-off, flyging og landing gikk helt greit. Leder BFO, Didrik Coucheron imponerte også alle som flygende infanterist, der han tok Gripen opp i 10.000 fot, rollet og loopet, stupte ned for så å utføre en sikker landing. Gripen stilte med sin testpilot, samt sjefene på markeds- og mediaavdelingen.

 einar.holst.clausen@bfo.no

Kamouflasjemalte sivile biler – en ny trend?

Offisersbladet kom i vår over en Mini Cooper med et litt spesielt utseende. Bilen triller rundt i Oslo, og kunne gjerne vært en levende reklame for Forsvaret. Hadde dette vært en idé som et rekrutterende tiltak i disse tøffe rekrutteringstider? Kanskje noen "militære" Mini Coopere kunne hatt en god appell overfor unge jenter som vurderer en fremtid i Forsvaret?

Bistand og militærmakt

Bistand og militærmakt som en del av norsk utenrikspolitikk var tema da Krigskolen i samarbeid med Folk og Forsvar inviterte til seminar på Krigskolen på Linderud. Kadett Tomas Bakke var sammen med Monica Mattson fra Folk og Forsvar primus motor for seminaret. Tomas Bakke er som kjent også leder av BFOs kadetteorgan KAFO.

Det var lagt opp til et tett pakket program med foredragsholdere som Statssekretær Anne Margareth Fagertun Stenhammer, fra Utenriksdepartementet, GIH og tidligere Generaløyntant Thomas Colin Archer i Luftforsvaret, nå generalsekretær i Flyktningehjelpen. Fra en tilnærmet fullsatt sal ble det gitt anledning til en spørreunde i etterkant av hvert foredrag. Interessen var imidlertid så stor at det ikke var mulig å få besvart alle spørsmålene innen den gitte tidsrammen. Kadett Bakke og Monica Mattson skal ha all honnør for et meget vel gjennomført seminar, med et dagsaktuelt tema.

 bjorn.erik.engvin@bfo.no

NAMMO gjennomførte vellykket test av hybridrakett på Andøya

En vel ti meter lang rakett som benytter en kombinasjon av fast og flytende drivstoff (såkalt hybrid teknologi) ble skutt opp fra Andøya Rakettskytefelt torsdag 3. mai 2007.

NAMMO

En Hybrid teknologi rakett (HTR), utviklet og produsert av Nammo Raufoss i samarbeid med Lockheed Martin, ble torsdag 3.mai vellykket skutt opp fra Andøya rakettskytefelt.

Motoren til denne raketten har tidligere blitt testet grundig på Raufoss, men dette var første gang den ble brukt i en fullskala oppskytnings.

Nammo Raufoss har ved denne testen demonstrert at de nå behersker en helt ny type teknologi for rakettfremdrift som også vil få oppmerksomhet langt utenfor Norges grenser. Hybrid raketten som ble skutt opp fra Andøya er en prototyp, og formålet med prosjektet var primært å lære mer om en spennende teknologi som per i dag ikke er vanlig for kommersielt bruk.

Nammo Raufoss har i lengre tid samarbeidet med Lockheed Martin, som er et av de største selskapene i USA innenfor utvikling av avanserte jagerfly og romfartsteknologi. Andøya Rakettskytefelt har vært en sentral partner i gjennomføringen av dette prosjektet.

Av Trond Sætre

Narvik var en strategisk viktig by for tyskerne. Herfra ville de ha kontroll over jernmalmsforsyningene fra gruvene ved Kiruna i Sverige, som ble transportert fra Narvik havn. Jernmalmen var viktig for tysk rustningsindustri. Den første flåten som ankom, og prøvde å besette byen, transporterte i all hovedsak østerrikske bergjegere - Det 139. Gebirgsjägerregiment. Narviks norske styrke talte bare 200 mann, og de rømte derfor byen i påvente av forsterkninger. De kom dagen etter, for den britiske Royal Navy var allerede i området. Britene oppfattet også Narvik som strategisk viktig; dessuten ville det styrke moralen å få en seier over tyskerne så tidlig i krigen. 10. april ble tyskerne overrumplet av britiske destroyere som greide å senke to tyske skip og skade ytterligere tre. Resten av den tyske flåten kom til unnsetning og greide å senke en britisk destroyer, sette en annen i brann og skade en tredje. Men da de andre britiske fartøyene trakk seg tilbake, rakk de underveis å skade enda en tysk destroyer og senke sju lasteskip som blant annet hadde med ammunisjon. Da britene kom tilbake med forsterkninger den 13. april var resten av den tyske flåten fortsatt strandet. I det påfølgende, andre sjøslaget om Narvik ble en u-båt (som var tysk) senket av et fly for første gang i andre verdenskrig. Dessuten ble ytterligere tre tyske destroyere senket og de resterende fem måtte rømmes fordi de manglet ammunisjon og drivstoff. Alle tyske marinesoldater som ikke var drept eller tatt til fange måtte heretter utgjøre en midlertidig infanteristyrke.

Dessverre hadde de allierte ikke satt av midler til en landgang i Narvik, så tross i en knusende britisk seier til sjøs beholdt tyskerne kontroll over havnen. Kampene på land pågikk allerede fra den 9. april, først mellom tyske invasionsstyrker og den norske hær som senere fikk hjelp av internasjonale styrker. De allierte styrkene kom, i tillegg til Storbritannia, også fra Frankrike og Polen, og etter hvert var de mer tallrike enn de norske styrkene. Britiske soldater sto i sør for å hindre videre tysk framrykking, fem hæravdelinger fra den franske fremmedlegionen var plassert hovedsakelig i nord, og fire polske bataljoner ble plassert sør i Ofotfjorden. For å bedre sjansene sine fikk tyskerne sendt tusen fallskjermbarne soldater. Likevel var de tallmessig underlegne med sine 5000 mann. Nordmennene hadde omtrent det dobbelte, og de allierte hadde ytterligere 15 000 mann. Hitler vurderte visstnok en tysk evakuering flere ganger under Narvik-kampene.

Den allierte fronten var til å begynne med nokså stillestående, noe som delvis skyldtes

9. april 1940 gikk tyske invasionsstyrker i land flere steder på norskekysten. Til Narvik kom de med ti destroyere. "På plass ved kanonene, nå skal vi slåss, gutter!" ropte kommandøren på det norske skipet Eidsvold, Odd Isachsen Willoch. Men før Eidsvold rakk å avfyre et skudd, ble de rammet av tyske torpedoer, sammen med krigsskipet Norge. Slik begynte slaget om Narvik.

svakt samarbeid. Til slutt fikk den britiske Admiral William Boyle ansvaret for hele den allierte operasjonen, og fra tidlig i mai gjorde de allierte framskritt på flere fronter. 12. mai ble bygda Bjerkvik invadert og erobret av franske fremmedlegionærer. Sammen med norske styrker fortsatte de deretter å drive tyskerne på retrett, helt til de allierte hadde fri vei fram til Narvik via Rombaksbøtn. Rundt midnatt den 29. mai ble Narvik utsatt for massive bombeangrep, før norske tropper greide å komme seg ubemerket i land. Den første bataljonen fra fremmedlegionen kom seg også i land før morgengry. Nordmennene beveget seg mot byen fra Taraldsvikfjellet, mens franskmennene beveget seg langs både øst- og vestsiden.

Tidlig på morgenen kom tyskerne mer på offensiven. Tyske bombefly greide å gjøre stor skade på det britiske skipet "Cairo", og de rammet også polske tropper. Da tåka lettet kom det til harde kamper både i lufta og på land. Men tyskerne var etter hvert så hardt presset at kommandøren i Narvik ga ordre om tilbaketrekking.

I begynnelsen av juni var tyskerne presset opp i Bjørnefjell og omringet på tre

fronter. Men den defensive stillingen skulle ikke komme til å vare. For det lett absurde ved situasjonen var at akkurat da de allierte hadde erobret Narvik, mistet de interessen, ikke bare for byen, men også for regionen. På grunn av tysk framgang ved fronten i Frankrike forandret de allierte nemlig på prioritetene sine. Allerede siste uka i mai hadde den britiske regjeringen gitt ordre om tilbaketrekking. Den norske regjeringen fikk ikke beskjed før første uka i juni. Norske hærstyrker gjorde et siste forsøk på å bryte gjennom alene den 5. juni, men til ingen nytte. 7. juni måtte konge og regjering flys ut av landet. Dagen etter greide tyske styrker å besette byen på nytt.

Å erobre Narvik for deretter å nærmest frivillig etterlate den til okkupasjonsmakten, virket meningsløst. Kanskje sier dette noe om hvor vaklende det allierte samarbeidet var i begynnelsen av krigen. Noen ettertanker fra Narvik har likevel blitt en trøst: De store, tyske tapene av krigsfartøy i Nord-Norge var et avgjørende hinder for Tysklands planlagte invasjon av Storbritannia. Lærdommer fra kampene ved Narvik skulle dessuten vise seg å bli viktig i planleggingen av D-dagen.

Lønnsprosjektet har levert – nå må det (for)handles!

Lønsspørsmål er i sin natur slik at arbeidsgiver og arbeidstaker har litt forskjellig utgangspunkt og mål når man diskuterer. Det er helt normalt og et faktum som ikke er egnet til å overraske noen. I Forsvaret har situasjonen de siste årene vært noe mer krevende. I St.prp.nr 42 (2003-2004) skriver departementet at det må settes inn tiltak for å redusere de lønnsrelaterte kostnadene i den kommende planperiode, selvfølgelig etter dialog med arbeidstakerorganisasjonene. Det er som alle vet to måter å redusere lønnskostnader på, enten ved å redusere antall ansatte eller redusere hver enkelts lønnsutbetaling. I tillegg beskrev departementet at man ønsket en utvikling som ville føre Forsvaret ut av virkeområdet til Hovedtariffavtalen og inn i et fastlønnssystem etter mønster fra andre NATO-land "det er naturlig å sammenligne seg med". Uttalelser som "Lønn er ikke et spørsmål om normativ rettferdighet, men et markedsspørsmål", hadde gjort debatten om lønn i Forsvaret til en svært så polarisert affære.

Når Stortinget samtidig fratok yrkesoffiserene stillingsvernet var det antakelig ikke mulig å etablere et dårligere utgangspunkt for et forpliktende samarbeid innenfor lønnsområdet. FD kunne derfor ikke bli overrasket over at BFO som organisasjon ble svært provosert og medlemmene rasende. Klimaet mellom partene var altså på frysepunktet sommeren og høsten 2004. Tilliten til hverandre var fullstendig fraværende og utsiktene til et virkelig konstruktivt samarbeid syntes svært dystre. Men når man er helt på bønn, fører alle veier opp. Etter et svært krevende arbeid i forbindelse med gjeninnføring av stillingsvernet, ble det mulig å se verdien av et arbeid i fellesskap også innenfor lønnsområdet. Jeg må innrømme at jeg i utgangspunktet ikke hadde så voldsomt store forventninger til eventuelle resultater, til det var avstanden mellom partene altfor stor. Men BFO fant det helt riktig å gripe muligheten til samarbeid. Når man arbeider sammen mot felles mål utvikles det over tid et fellesskap man må arbeide hardt og målbevisst for å ødelegge. Det merker vi daglig etter flere års godt og tillitsskapende samarbeid med NOF. Selv om det fellesmålet i et samarbeidsprosjekt ikke er ideelt for

noen av partene, representerer det kompromisser partene kan akseptere. Resultatene av et slikt samarbeid er betydelig bedre og langt mer bærekraftig enn arrogante diktat fra enevoldsherskerens palass. Vi valgte å snakke med hverandre om lønn i stedet for å snakke om hverandre. Det var nok et klokt valg.

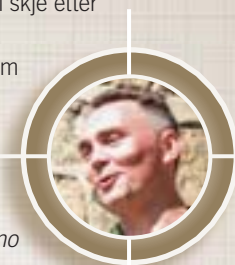
Hva er egentlig lønn? Det var helt nødvendig å bli enige om dette, for i det hele tatt å kunne diskutere ulike løsninger. For hundre år siden fikk ikke de statlige embedsmenn lønn, man fikk standsmessig underhold. Standsmessig underhold er noe helt annet enn lønn. Mens standsmessig underhold krytter seg til utgiftene en sosial gruppe har for å opprettholde denne gruppens sosiale status, er lønn et vederlag for innsats.

Med samling i bønn og vilje til samarbeid ble lønnsprosjektet skapt.

Prosjektgruppen fikk en stor utfordring da styringsgruppen fastsatte et mandat som var romslig nok til at partene kunne slutte seg til det, men nettopp som følge av dette ble prosjektets arbeidsområde nærmest altomfattende. Det var et krevende og svært omfangsrikt arbeid som tok til, men oppdraget ble løst på en meget god måte. Det skal de som deltok i arbeidet ha mye ros og anerkjennelse for.

Selv om BFO er tilfreds med resultatet av lønnsprosjektet, er vi utålmodige etter å komme videre. Det er identifisert mange gode muligheter til forbedringer, forenklinger og tilpasninger innen lønnsområdet og vi vil omgjøre intensjonene i lønnsprosjektets rapport til bestemmelser i tariffavtaler. Dette skal skje etter forhandlinger mellom partene og det blir sikkert krevende. Med tillit mellom partene og enighet om det sentrale og prinsipielle er grunnlaget godt. Dette er kanskje den største endringen lønnsprosjektet har bidratt til.

didrik.coucheron@bfo.no

INTERN TELEFONLISTE FOR BFO

Aune, Per Hermann	239	23 10 02 39	992 08 751
Bjerkansmo, Jimmy	237	23 10 02 37	932 08 717
Clausen, Holst Einar	242	23 10 02 42	928 14 251
Coucheron, Didrik	230	23 10 02 30	928 88 643
Dahl, Ragnar	238	23 10 02 38	934 98 520
Danielsen, Lars Kristian	241	23 10 02 41	905 85 355
Engvin, Bjørn Erik	233	23 10 02 33	920 99 610
Eriksen, Mona	243	23 10 02 43	924 28 698
Helgesen, Arild	247	23 10 02 47	934 99 445
Jacobsen, Guttorm	234	23 10 02 34	926 94 221
Kay, Eva	248	23 10 02 48	928 61 425
Omberg, Lars	240	23 10 02 40	920 91 238
Rudberg, Rune	236	23 10 02 36	934 20 377
Skyrud, Tom	245	23 10 02 45	473 87 648
Solberg, Eivind	231	23 10 02 31	934 08 550
Ulrichsen, Kari	246	23 10 02 46	928 05 621

Omstillingstillitsvalgte/FLO

Tore Ulriksen	232	23 10 02 32	938 42 878
---------------	-----	-------------	------------

Områdetillitsvalgte

Flasnes, Jostein	0580-7374	77 89 73 74	970 49 710	Nord-Norge
Henriksen, Terje	0580-5365	77 89 50 71	970 48 101	Nord-Norge
Opdal, Jacob Are	0565-7394	75 53 74 63	924 23 022	Midt-Norge
Grøn, Kristian T.	0550-5232	73 99 52 32	918 52 277	Midt-Norge
Ledal, Rolf J.	0540-3486	55 50 34 86	934 62 716	Vest
Nordhus, Rune	0540-4010	55 50 4010	932 14 671	Vest
Nordset, Per Iver	0502-2006	62 40 20 06	992 22 076	Indre Østland
Bråten, Jo Arne	0502-8543	62 40 85 43	474 51 980	Indre Østland
Karlson, Sten Rune	0520-7325	69 23 73 25	922 18 110	Viken
Sævik, Pål	0510-9433	23 09 94 33	928 17 119	Viken

Sentralbord

Telefax BFO

Dreier møterom	221	23 10 02 21
Tordenskiold møterom	223	23 10 02 23
Post-/pakkerom	227	23 10 02 27

220

Siv:

221	23 10 02 21
223	23 10 02 23
227	23 10 02 27

Mil: 0510 5694

Dagpenger ved beordringsplikt

I perioden 1983 til 1997 fikk ektefeller som sa opp egen jobb for å følge befal med beordringsplikt til annet bosted, arbeidsledighetstrygd fra første dag. I forbindelse med forenkling av folketrygdloven i 1997, ble denne særbestemmelsen for ansatte i Forsvaret fjernet, og nåværende generelle bestemmelse vedrørende forlenget ventetid til medflyttende ektefelle/samboer tatt inn i loven.

Det innebærer at ektefeller som sier opp egen jobb for å følge befal med beordringsplikt, nå må vente 8 uker for å få arbeidsledighetstrygd. Denne saken har BFO arbeidet med siden bestemmelsen falt bort, og først i den senere tid har vi fått positiv respons på vårt krav om at særordningen må gjeninnføres. Forsvarsdepartementet har, i et brev til Arbeids- og velferdsdirektoratet anmodet om at den tidligere ordningen med arbeidsledighetstrygd/dagpenger fra første dag gjeninnføres.

Dette vil være i tråd med god familiepolitikk for ansatte i Forsvaret som er gjenstand for beordringsplikt. Forhandlingsleder Ragnar Dahl har hatt ansvar for å følge opp denne saken på BFOs vegne, og han sier til Offisersbladet at han, for første gang, ser lyst på situasjonen i og med Forsvarsdepartementets anmodning. "I et familiemessig perspektiv, og i et samfunn som mer og mer utvikler seg i retning av at familien er avhengig av to inntekter, er disponeringsordningen en betydelig belastning for tjenestemannens familie", sier Ragnar Dahl, "det er dermed viktig at myndighetene ikke bærer flere steiner til byrden".

 ragnar.dahl@bfo.no

BFO roser Statsministeren og lederen av Forsvarskomiteen

Lederen av Befalets Fellesorganisasjon, Didrik Coucheron roser Jens Stoltenberg og Jan Petersen for deres meget klare uttalelser i media i går, der de begge fjernet

enhver tvil om tilbaketrekking av norske styrker i Afghanistan. - Det er nettopp nå det er viktig med full politisk enighet om vår nåværende og fremtidige tilstedeværelse i Nord-Afghanistan, sier Coucheron til BFO-Nett.

Han mener det nå er svært viktig at vi ikke sår tvil om våre styrkers fortsatte nærvær i Nord-Afghanistan etter de siste hendelser. - Vårt personell gjør en fantastisk innsats der nede, og krav fra enkelte stortingspolitikere om tilbaketrekking av vårt personell, kan i verste fall føre til en opptrapping av lignende anslag, sier Coucheron.

 holst.clausen@bfo.no

Evaluering av OPL/F i HV

Organisasjonene har nå blitt orientert om resultatet av undersøkelsen i HV. Utredningen hadde som mandat å evaluere nåværende OPL/F, foreslå eventuelle mindre justeringer i OPL/F og foreslå eventuelle forslag til Prosedyrebeskrivelsen. Med utgangspunkt i ambisjoner og oppgaver beskrevet i BT/HV (bestemmelse for tjenesten i Heimevernet) Dimensjonerende forhold:

- 1 Operativ planlegging og ledelse (siv/mil samarbeid)
- 2 DIF – og territorielt ansvar distriktssjefer
- 3 Forsvarlig forvaltning

Alle distrikter hadde svart og det var relativt liten forskjell/variasjon mellom distriktene, det er stor arbeidsbelastning og forvaltningen oppleves lite tilfredsstillende. Spesielt G2 området signaliserer manglende kapasitet og kompetanse til å støtte opp om den ambisiøse aktiviteten som HV opprettholder trass i at det er mange og viktige vakanser samt at flere distrikter har utfordringer med FLO's leveranseevne.

Rapporten skal nå presenteres sjefsrådet før HV skal starte den videre behandlingen. BFO håper at det videre arbeidet vil bringe oppgaver og ressurser nærmere hverandre, slik at tilsvarende utfordringer kan unngås i fremtiden.

Bedrede vilkår for pendlere

FAD har gjennom PM 2007-4 endret forsørgerbegrepet for personell som får økonomisk godtgjøring ved endret tjenestested. Dette vil i praksis si at du som er pendler kan ha fått bedrede vilkår med virkning fra 1. mars 2007.

Ny tekst er som følger: "Med 2 husholdninger menes at arbeidstakeren har bosted både i registrert hjemkommune og utenfor, og av den grunn vil ha merutgifter." Resten av kommentarens pkt. 1 bortfaller med virkning fra 1. mars 2007.

Det er altså ikke lenger noen spørsmål om ektefelles/samboers arbeidsinntekt. Særavtalen er prolongert fram til 31. desember 2007. Bestemmelsen har gyldighet i inntil 5 år jamfør FR del II.

ATM §13 og § 14 har blitt særavtaler

I regi av Lønnsprosjektet har det blitt avholdt forhandlingsmøte mellom BFO, NOF, PEFO, KOL, NTL og FST om arbeidstid ved Forsvarets skoler, ATM §13, og arbeidstid ved Forsvarets musikk, § 14.

Partene ble under møtet enige om å rendyrke arbeidstidsavtale for militære arbeidstakere ved å ta nevnte bestemmelser ut av dagens ATM og etablere dem som egne særavtaler. Denne endringen skjer med virkning fra 1. mai 2007. De nye særavtalene gjelder til 1. mai 2008, med automatisk forlengelse ett år av gangen – dersom ikke en av partene sier den opp.

Avtalen innebærer en teknisk justering og vil ikke føre til noen endringer for den enkelte arbeidstaker som i dag er omfattet av bestemmelsene. Partenes intensjon med dette er rendyrking av dagens ATM innenfor arbeidstid og vern.

Hjemmet en stor skade-arena

Hjemmet er skadearena nummer en for de fleste av oss. Vi skader oss der vi oppholder oss mest.

Glem de materielle ting for et øyeblikk. Vi vet at ulykkeskader

rammer barn og unge hyppigst, og at de minste barna oftest får sine ulykkeskader i hjemmet. Omkring hver 3. ulykkeskade som rammer barn skjer i hjemmet. Dernest kommer ulykker knyttet til skoleaktiviteter med vel 16 %, idrett og trening 14% og annen aktivitet tilknyttet hjemmet og i fritiden med 11%.

Hvor sikkerhetsbevisste er vi i hverdagen og i våre hjem?

Vi har tatt inn over oss at sikring av barn i bil er viktig og riktig. Vi har lært at barn som sitter forovervendt i bilen har fem ganger så stor risiko for å bli alvorlig skadet som barn som sitter bakovervendt. Likevel sitter 90 % av barna i de mest aktuelle aldersgruppene forovervendt i norske biler.

Også i hjemmet slurver mange av oss med sikkerheten. Til tross for at nær halvparten av alle boligbrannene skyldes feil på eller feil-bruk av elektrisk utstyr og materiell, viser en undersøkelse fra If Skadeforsikring at hele 25 % av de spurte selv hadde utført ulovlig arbeid på det elektriske anlegget i hjemmet.

Brann er den hendelsen som de fleste av oss frykter mest. 3 av 4 nordmenn er mest bekymret for brann. Likevel gjennomfører bare 4 % av oss brannøvelse i hjemmet, og under halvparten har en rømningsplan for hjemmet hvis det begynner å brenne.

Brannøvelser i hjemmet er et ukjent tema for nordmenn. 96 % av befolkningen har ikke hatt noen form for brannøvelse i hjemmet, og selv blant barnefamilieene er andelen lav. De fleste synes å ha et ubevisst forhold til brannøvelser, og er trolig beroliget av at de fleste i husstanden vet hvor sløkkeutstyret befinner seg.

I befolkningen er det 7 ganger så mange som er bekymret for brann i hjemmet som for innbrudd. Det virker da som et paradoks at når folk frykter brann mest, er det mot innbrudd man sikrer seg best.

Det er svært alvorlig at over halvparten av befolkningen ikke har en rømningsplan hvis det skulle begynne å brenne. For familiens sikkerhet, bør små og store sette seg ned sammen og bli enige om hva alle skal gjøre hvis brannalarmen begynner å ule om natta. Dette er spesielt viktig for barna å vite.

I en brannsituasjon vil barna ofte først lete etter mamma og pappa, eller gjemme seg. Foreldrene bør derfor avtale hvem som tar seg av hvilke barn hvis det er små barn i familien. Avtal en fast møteplass utenfor boligen. Kontroller at vinduer og dører er lette å åpne, og vurder om det er behov for ekstra hjelpemidler, for eksempel rømningsstige.

Gjennomfør gjerne brannøvelser i hjemmet. Brannøvelser gir ofte aha-opplevelser. Man oppdager ting som man ikke har tenkt over, og som kunne hatt alvorlig betydning for utfallet av en brann. På den måten kan hele familien blir mer bevisst på hvordan alle skal oppføre seg i en nødssituasjon.

FDs nye forsikrings-brosjyre ved INTOPS-tjeneste

Forsvarsdepartementet har produsert en lettlest brosjyre som omtaler gjeldende forsikringsordninger ved internasjonale operasjoner. BFO gir honnør til FD for tiltaket.

50% rabatt på Choice hotellene i sommer!

BFO er tilsluttet YS, og våre medlemmer kan benytte seg av YS-tilbudet som er som følger:

I perioden 1. juli til 20. august, på alle Comfort, Quality og Clarion Collection i Norge, Sverige og Danmark, får BFO medlemmer/YS-medlemmer 50% rabatt av fullpris i ovennevnte periode. Tilbudet gjelder for standard rom og forutsetter ledig kapasitet.

I tillegg får du som YS-medlem dobbeltrom til enkeltromspris. Er det fullt på standard rom? Clarion Collection gir i tillegg tilbud om oppgradering til superior for kr 300 pr døgn.

I Danmark er ikke frokost inkludert i romprisen.

Møte med FOL Ørland

Foto: Ørland hovedflystasjon.

BFO har gjennomført et møte med (nesten) alle ved NAEW&CF FOL Ørland. E-3A - skvadronen, som den til daglig kalles, er en del av NATO Airborne Early Warning & Control Force (NAEW&CF). Forward Operating Location (FOL) Ørland er en av i alt fire framskutte avdelinger som NATO har bygget. Hovedbasen ligger ved byen Geilenkirchen, like vest for Düsseldorf. Ørland hovedflystasjon har ikke AWACS fast stasjonert, men FOL Ørland har ofte besøk av styrkens

fly. Bemanningen ved FOL Ørland er utelukkende norsk, men skvadronen får vanligvis forsterkninger fra utlandet under oppdrag. En så vidt spesiell avdeling vil også støtte på spesielle utfordringer, ikke minst hva gjelder arbeidstidsplanlegging.

Selv om fly- og øvelsesprogram i stor grad er fastlagt i god tid i forveien, vil det likevel kunne skje at planer kullkastes uten at det tas hensyn til norske regler for oppsett av arbeidsplaner. Dette skaper en del problemer både for ledelse og tilsatte, og det var dette som var hovedtema for møtet hvor BFO var representert av forhandlingsleder Jimmy L Bjerkansmo og OTV Midt – Norge Kristian T Grøn.

jimmy.bjerkansmo@bfo.no

Her er vinnerne av gavekort pålydene kroner 1.000 i Offisersbladets nr 3/2007:

Major Jon Frøyland
Kaptein Bjørn Sunde
Kaptein Stig Lunde

Mindre kaptein Granat

Når neste runde av ressursstyrings-systemet FIF rulles ut i Forsvaret, er erfaringen fra tidligere opplæring tatt med. Oppskriften er nå mer klasserom og mindre kaptein Granat.

Når Økonomiprojektet våren 2008 leverer neste del av Felles Integrert Forvaltningssystem (FIF), vil svært mange av Forsvarets brukere berøres i så stor grad at de må kurses. Dette gjelder i første rekke personer som driver med økonomi, styring og forsyning.

- Vi har dratt lærdom fra tidligere prosjekter og innså tidlig at e-læring ikke er løsningen på alle utfordringer, forteller oberstløytnant John Erik Ranheim, som er delprosjektleder opplæring i Økonomiprojektet. Han forklarer at hovedvekten i utdanningsløpet for de tyngste brukerne derfor vil ligge på klasseromsundervisning med e-læring som supplement.

Kursene vil pågå i første halvdel av 2008, og kursstedene er spredt rundt i hele landet. Kursstedene som til nå er på plass er Harstad, Værnes, Haakonvern, Oslo, Sessvollmoen og Jørstadmoen, men flere er også under vurdering. Etter stadige arealnedskjæringer i Forsvaret har det vært en utfordring å finne egnede klasserom, men dette ser nå ut til å ha falt på plass.

Særlig fokus på FLO

En foreløpig analyse for opplæring viser at

rundt 2/3 av de som trenger klasseromskurs jobber i Forsvarets Logistikkorganisasjon (FLO). Økonomiprojektet har startet planleggingen av en kurskalender med FLO, som tar hensyn til FLOs aktiviteter i første halvår av 2008. De øvrige aktørene i Forsvaret vil bli involvert fortløpende utover året.

- I dette arbeidet kartlegger vi også øvrige større aktiviteter i Forsvaret i den aktuelle perioden, og særlig FLOs forpliktelser inn mot disse. Vår ambisjon er å gjennomføre et opplæringsløp og en kursrotasjon på opplæringsstedene som i minst mulig grad hemmer Forsvarets aktivitet. Hvem som skal ha kurs når og hvor blir et resultat av dette arbeidet, og er noe vi vil ha oversikt over først i løpet av høsten, forklarer Ranheim.

Grunnkunnskap må være på plass

Før avdelingene begynner å sende ansatte på kurs, må de sørge for at grunnkunnskapen er på plass. Dersom alle er oppdaterte på den kunnskapen som må ligge til grunn for de enkelte stillingene skal dette gå greit, men erfaring tilsier at det er en del hull som må fylles.

- Grunnkunnskapen må på plass før deltakerne kommer på våre kurs for å få nødvendig utbytte av kursene. Kursene vil i hovedsak omhandle nye prosesser og den nye løsningen. Ved å gi denne informasjonen tidlig, håper vi å skape rom for at den enkelte får på plass det som mangler av grunnkunnskap i løpet av høsten, forklarer Ranheim.

Faktaboks:

Økonomiprojektet skal levere en komplett økonomi- styrings og forsyningsløsning for Forsvaret. Dette skal bygges i SAP-løsningen som blant annet brukes til lønn og regnskap i dag, og vil være en del av Felles Integrert Forvaltningssystem (FIF). Flere av systemene som brukes til dette i dag vil bli erstattet med den nye løsningen.

Løsningen fra Økonomiprojektet er planlagt tatt i bruk våren 2008.

Økonomiprojektet blir etter all sannsynlighet etterfulgt av et logistikkprosjekt som skal lage resten av logistikkfunksjonaliteten i FIF.

Mer informasjon om Økonomiprojektet er tilgjengelig på Forsvarets intranettportal. Se link på forsiden.

Av Øystein Vea, LOS-programmet

Godtgjøring under samtrening for NSE NRF 8

Partene i Særavtalen for tjenestegjøring i internasjonale operasjoner har i et møte blitt enige om at arbeidstid for personell som i perioden 23. april til 1. juni, øvde i forbindelse med beredskap i NRF 8 skal godtgjøres

i henhold til ATM. -Dette er en sak som har versert over en viss tid, og har ført til frustrasjon blant offiserene som er involvert i treningen. Det er nå opp til lokal forvaltningsmyndighet å håndtere treningsperioden i forhold til ATM, sier

forhandlingsleder Jimmy Bjerkansmo til Offisersbladet.

Partene er enige om at det foreligger en ulik tolkning av særavtalen på det relevante punktet om trening forut for deployering, men at denne uenigheten må ryddes av veien i forbindelse med reforhandling av avtaleverket. Det understrekes at beslutningen kun gjelder NRF 8, og vil ikke få virkning ift NRF 9. FST har sendt ut et skriv som klargjør hvordan denne type trening/øving skal håndteres inntil ny avtale er på plass. Forhandlingsleder Jimmy L Bjerkansmo representerte BFO på møtet, og vil også kunne svare på spørsmål i denne forbindelse.

jimmy.bjerkansmo@bfo.no

Riksrevisjonen kritiserer FD

Riksrevisjonen har gjennom sin undersøkelse av Forsvarsdepartementets forvaltningspraksis og sporbarhet funnet flere kritikkverdige forhold knyttet til dialogen mellom FD og FMO. Det kan synes som om militærfaglig råd ikke i tilstrekkelig grad er tydeliggjort overfor Stortinget. Videre er det vanskelig å dokumentere sporbarheten i dialogen knyttet til nedbemanningen av FLO med 1000 årsverk i 2004.

OMSTILLINGSBREV NR 2/2007

Våren har som alle andre "vårer" vært hektisk, med omfattende og tunge saker. For første gang behandlet vi Forsvarssjefens budsjettforslag for 2008 – en viktig milepæl i arbeide med å ha medbestemmelse som AML og HATA tilsier. Denne gangen har vi også tatt litt fra Forsvarsbygg, hva de gjør innvirker på alle i Forsvaret. Hovedsaken denne gang er FHAMU og arbeidsbelastningen i Hæren.

Samarbeidsutvalg (SAMU) i Forsvarsbygg (FB)

Undertegnede har deltatt som medlem i SAMU siden opprettelsen av utvalget, jeg vil på høsten bli etterfulgt av Oblt Ole Petter Gundersen og blir hans vara. SAMU tilsvare Forsvarets hovedarbeidsmiljøutvalg (FHAMU). I inneværende år er det direktør for FB, Frode Sjørnsen, som er leder SAMU. Etter mitt skjønn fungerer SAMU like godt som FHAMU, men de har naturlig nok en del andre problemstillinger en oss i Forsvaret. Her er en liten status fra møte 31. mai 2007.

Direktør Frode Sjørnsen ga SAMU en orientering om "rikets tilstand" i FB, herunder:

- FB driftes i samsvar med budsjett
- 25.5 mil kr til ekstra vedlikehold til Nasjonale festningsverk
- Investeringsrammen for EBA er på 2.5 mrd kr, men man vil ikke bruke mer enn ca 1.5 mrd. De prosjekter som ikke igangsettes før St. Hans vil ikke bli igangsatt i år. Årsaken til underforbruket er i stor grad et sprengt bygg- og anleggsmarked.
- FB får ca 100 årsverk i noen år fremover for å i møtekomme utbyggingstakten
- Det er etablert et nytt avtaleregime med FMO, som består av en rammeavtale på FSJ's nivå, husleieavtale på DIF-nivå og ytelsesbaserte avtaler på markedsområde-nivå.
- Skifte skal bidra til at FLO får frigjort mer areal
- Det er nedlagt forbud mot bruk av trevirke og lignende fra regnskogen
- Direktøren skal, sammen med forsvars- og justisminister, delta på åpningen av den norske leiren i Afghanistan 5/6

Utover ovenstående hadde hovedverneombudet lite nytt å meddele. Bedriftshelsetjenesten hadde få store saker, samarbeidet med avdel-

inger i FB fungerer godt. Det er gjennomført en medarbeiderundersøkelse hvor 909 ansatte har svart (70 %). I stor grad viser undersøkelsen at de ansatte er godt fornøyd og hele 84 % ønsker fortsatt å være ansatt i FB.

Retningslinjer for varsling av kritikkverdige forhold

Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) utga retningslinjene i mai, Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) har sendt et utkast om samme til høring. BFO er usikker på status og henviser til eget intervju med leder YS, Tore Eugen Kvalheim. Vi blir enda mer usikker på status, når direktøren i Forsvarsbygg (FB), Frode Sjørnsen, på spørsmål fra BFO i SAMU, sier at retningslinjene er iverksatt i FB - med referanse til noe FD har gitt ut (FB er en etat under Forsvarsministeren, som FMO er). BFO forholder seg til hva YS sier i denne saken og avventer utspill fra Forsvarsstaben.

Forsvarets hovedarbeidsmiljøutvalg (FHAMU)

Siste FHAMU møte før sommeren ble avholdt 6. juni. Nedenfor er en kort oppsummering fra de viktigste sakene.

Oppfølgingssaker

Oppfølging av arbeidsgiveransvar og evaluering av HR, ORG & Ø tas i møte 3/07. Evaluering av "0 – toleranse" tas i møte 1/08.

Medarbeiderundersøkelsen

Totalt svarte 7379 (51%), FOL, FST og HV hadde høyest svarprosent, Sjøforsvaret, Fellesstaben og FLO lavest. Av de som har svart er 67 % militær og 33% sivil. Av de som svarte hadde 48% lederansvar. I forhold til referanse-materiale var FMO bedre på bemyndigende ledelse, støtte fra overordnet og kontroll over avgjørelser. I forhold til tilsvarende referanse-materiale var FMO var det flere som svarte at jobben forstyrrer hjemme- og privatliv, rollekonflikt og rolleklarhet. I underkant av 40% svarte at arbeidsbelastningen var ujevn (arbeidet hopet seg opp), må arbeide overtid, arbeide i høyt tempo og har for mye å gjøre.

Lønnsprosjektet

Brigader Arne Skjerpe ga en forkortet redegjørelse til slutt. I hovedsak blir det en

forenkling av avtaleverket med fokus på arbeidsmiljøvern for de ansatte, en bedre tvisteløsning ved uenighet om arbeidsplan, løsning av lønnsforskjell på MEB i Trøndelag (forholdet overenskomst/regulativlønne). Vi kommer tilbake til en mer omfattende presentasjon senere.

Registrering og oppfølging av sykefravær blant vernepliktige

Man har hatt en prøveordning ved utvalgte avdelinger hvor vernepliktige har kunnet bruke egenmelding, med noen begrensninger for viktige øvelser, avdelingstester (mønstring) og prioriterte oppdrag mv. Erfaringene er udelt positive og man skal nå utrede hvordan dette kan implementeres i hele Forsvaret.

HMS handlingsplan- og budsjett 2008

HMS handlingsplan var utarbeidet i 11 punkter, med underpunkter. Handlingsplanen omfatter: Felles styrings- og rapporteringssystem, HMS tilsyn/revisjon og utdanning, Psykososialt arbeidsmiljø, IA, Ulykkes- rus- og selvmordsforebyggende arbeid, AMU – verneombud og bedriftshelsetjeneste, HMS utredning, prosjekter, informasjon og utvikling. I neste Offisersblad vil vi gi en beskrivelse av hvert handlingsområde m/underpunkter.

Forsvarsstudien 07

Brigader Atle Bastiansen ga en intern status over tiltak som kan få innvirkning på arbeidsmiljøet med vekt på struktur (organisasjon), arbeidsprosesser, ny teknologi, kompetanseoppbygging mv. Ifm drøfting av FS 07 vil man utarbeide et opplegg slik at de ansatte får den informasjonen som AML og HATA angir som krav. Foreløpig forslag vil bli drøftet i styringsgruppen 19-20/6, sentral behandling sept/okt (det er satt opp 2 ekstra styringsgruppemøter ifm den sentrale behandlingen). Rapporten skal leveres i slutten av oktober. BFO presiserte behovet for at FS 07 beskriver hvordan medbestemmelse iht AML og HATA skal utøves om man foreslår endringer i arbeidsgiverstrukturen.

Arbeidsbelastningen i Hæren

Arbeidsbelastningen i HSTY er for høy og avdelingens AMU nedsatte en arbeidsgruppe,

som skulle komme med anbefaling av hvordan dette skal behandles. Generalmajor Mood innledet med en generell status i Hæren, som tydelig redegjorde for de utfordringer man har, før han overlot ordet til sjef HSTY.

Sj HSTY GM Jon Lilland og GIH GM Robert Mood.

Generalmajor Jon B Lilland fortsatte med mer spesifikke utfordringer for HSTY og listet opp 13 forskjellige dokumenter som belyste arbeidsbelastningsproblematikken fra ulike sider. Utover dette refererte han fra Forum for VO og tilbakemeldinger fra underarbeidsutvalg (UAMU). Av tiltak som allerede er iverksatt, ble kartlegging av dobbeltarbeid, bevisstgjøring av vernegrenser iht AML og resultat fra kontrollrapport 1/2007 nevnt. Han gikk deretter igjennom handlingsplanen som beskrev tiltakene som er iverksatt i HSTY. På tross av iverksatte tiltak, er det fortsatt en betydelig utfordring å skape balanse i forholdet mellom oppdrag og ansatte og generelen fremmet forslag til tiltak, som GIH og Sj HSTY, ikke har myndighet til å iverksette:

- Bortprioritering av oppgaver (bruke et antall personell fra HRF i pågående operasjoner i hele 2008)
- Forsterke ressurstilgangen (Gi Hæren og HSTY reell prioritet ifm disponeringsrunden 08, samt gi Hæren kapasitet til å ha kvoter på GBU og GOU)
- Fortsatt satse på rekruttering og personellbehandling (tidligere utvelgelse av personell til intops, skape større forutsigbarhet for ansatte og familier)
- HR-modul må inn i SAP, herunder synliggjøring intopsbelastningen
- Kraftsamle om Hærens befalsskole og kompetansemiljøer

BFO mente situasjonen var kritisk og med referanse til en egen mail fra avdelingens HVO, fremmet vi forslag om at FHAMU også ga GIH/FST i oppdrag å utrede konsekvensene av de tiltak GIH/Sj HSTY ikke hadde myndighet til å iverksette, herunder gi konkrete oppdrag som kunne bidra til et forsvarlig arbeidsmiljø.

Forslaget var basert på det faktum at den beskrivelse GIH og Sj HSTY ga, i stor grad sammenfaller med situasjonen i hele FMO. I

dette scenario vil tjenestemannsorganisasjonene og FHVO automatisk bli involvert og partene kunne i felleskap komme frem til balanserte tiltak, som kunne avhjelpe situasjonen i hele FMO. Dette ble det enighet om og Forsvarets Hovedverneombud Geir A Nordstrand, Sjef Forsvarsstab Generaløyntant Arne Bård Dalhaug og sjef PØS Generalmajor Espen Amundsen er enige om å ta fatt på jobben. Erkjennelsen om at Forsvaret ikke har ressurser til å gjennomføre de politiske ambisjonene var et faktum.

FHVO Geir A Nordstrand, Sj FST Glt Arne Bård Dalhaug og Sj PØS GM Espen Amundsen.

Direktiv for operativt HMS i FMO – høring

Sjef PØS nedsatte en arbeidsgruppe i desember 2006, som skulle utarbeide et forslag til Direktiv for HMS som ikke er omfattet av AML (gjelder operative forhold i inn- og utland). Høringsutkastet ble tatt til etterretning og endelig forslag presenteres for FHAMU 18. sept. 2007. Utkastet viser at Forsvarssjefen tar HMS på alvor også der de ansatte ikke er dekket av AML. I kort kan vi si at utkastet sikrer at vi får den samme vektleggingen på HMS uavhengig av hvor man tjenestegjør.

Bestemmelser for fjernarbeid i FMO

Partene sentralt har drøftet bestemmelsene om bruk av fjernarbeid, herunder hjemme-kontor og arbeid utenfor forsvarsets avdelinger. Bestemmelsene ble iverksatt 1. juni 2007. Inntil videre kan man kun behandle ugradert informasjon. Iverksettelsen betinger inngåelse av en sikkerhetskontrakt mellom arbeidsgiver og berørt ansatt. Fjernarbeid er ingen rettighet, men er både et familiepolitisk tiltak, så vel som et tiltak for å skape fleksibilitet og effektivitet.

Marit Evenstad som representerte arbeidsgiver.

Direktiv for håndtering og oppfølging av ulykker

Partene har drøftet direktiv for håndtering og oppfølging av ulykker involverende FMO. Direktivet iverksettes iht forslaget 1. juli 2007. Direktivet skal sikre at DIF håndterer og følger opp ulykker involverende FMO slik at skadelidte i størst mulig grad sikres en enhetlig og forsvarlig oppfølging. Virkeområde er i inn- og utland. Til direktivet følger en detaljert veiledning m/vedlegg.

Arbeidet har vært omfattende med involvering av bl.a. FSAN. BFO fremhever det arbeidet oberstløytnantene Grethe Evensen og Lars Toftegård har utført. Etter BFOs skjønn er Direktivet langt fra noen ny ekstraoppgave, men snarere et hjelpemiddel for DIFsjef når ulykker oppstår.

Personalpolitikk ved omstillingsprosesser

Personalpolitikk ved omstillingsprosesser i staten skal revideres. YS-S er part i denne prosessen og YS-S utvalg for medbestemmelse og arbeidsmiljø har nedsatt en arbeidsgruppe som skal vurdere behovet for endringer. BFO deltar i dette utvalget.

Retningslinjene ble første gang gitt ut i 1997 og senere prolongert. Første møte mellom Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) er 25/6 og arbeidsgruppen møtes 28/6. YS-S antar at departementet vil starte realitetsdrøftinger av retningslinjene i sept/okt, med ferdigstilling før nyttår. Etter BFOs skjønn har disse retningslinjene større innvirkning på omstillinger i FMO enn de fleste tillitsvalgte er klar over.

Behandlingsformen av FS-07

Det var enighet om en behandlingsform av FS-07, som tillot organisasjonsmessig involvering av lokale parter berørt. Med bakgrunn i kompleksitet og ønske fra lokale tillitsvalgte har lederne av tjenestemannsorganisasjonene tatt opp behandlingsformen med Forsvarssjefen. Det er usikkert hva resultatet av dette møte gir. BFO vil orientere medlemmene på våre hjemmesider, når evt annen enighet foreligger.

FSJens virksomhetsplan, rettelse nr 4 og 5 slått sammen

Rettelser og tillegg nr 4 og 5 til Forsvarssjefens virksomhetsplan er slått sammen til R&T nr 4. Vi gir en status på de viktigste sakene i neste Offisersblad. Oppsummeringen er lagt ut på våre hjemmesider.

Vi ønsker våre lesere en riktig god sommer.

ragnar.dahl@bfo.no

Pensjonister må få jobbe på si uten å trekkes i pensjon

De som går av med pensjon som 67-åringer må kunne få jobbe på si uten å trekkes i pensjon. Dette sier leder av Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund - YS, Tore Eugen

Kvalheim. I dag kuttes pensjonen med 40 prosent for dem som tar seg en jobb og tjener mer enn 125.000 kroner på si fram til fylte 70 år. Når den nye pensjonsreformen trer i kraft om tre år, vil alle alderspensjonistene kunne tjene så mye de vil ved siden av. Begrunnelsen er at det skal lønne seg å stå lenger i jobb.

YS er enig med Senterpartiets Dagfinn Sundsbø i at denne forskjellsbehandlingen bør stanses. YS mener skillet mellom de under og de over 67 år virker underlig og tilfeldig og ikke bidrar til å styrke arbeidslinjen. YS støtter Sundsbø

anmodning om at regjeringen bør se på saken.

YS deler også Sundsbøs påpeking av at vi trenger arbeidskraften allerede nå. -Vi har behov for å gi senioren et håndslag gjennom bedre ordninger som vil innebære at presset på arbeidsmarkedet dempes noe, og som tilsier at senioren kan velge å jobbe mer eller lengre.

YS vil ikke nå ta standpunkt til hvordan reglene for avkorting bør endres, men overlater til Regjeringen å forslå alternative løsninger som deretter vil bli vurdert av YS.

-YS mener det bør vurderes å allerede nå få en gradvis tilpassing i regelverket til de endringene som Stortingsflertallet har vedtatt skal gjelde fra 2010. Dette gjelder for eksempel opptjening av pensjonspoeng etter 40 års opptjening, slik regelverket i dag ikke tillater. Dette vil innebære at også seniorer under 67 år kan gis et incitament til å stå lenger i arbeid, enten i full stilling eller ved en kombinasjon av arbeid og pensjon, sier Tore Eugen Kvalheim.

BFO's utdanningsstipend 2007-2008

Formålet med BFOs utdanningsstipend er at det skal være en økonomisk håndrekning til medlemmer som tar ansvar for egen utvikling og kompetanseheving. Kvalifiserende utdanning for senere militær utdanning er et prioritert område for ordningen. BFO vil med ordningen signalisere at utdanning skal lønne seg, og at Forsvaret trenger godt kvalifiserte medarbeidere.

Medlemmer i BFO kan også i 2007/08 søke om stipend fra ordningen til undervisning som innebærer videreutdanning på høyskole-/universitetsnivå, forbedring av karakterer fra videregående skole eller annen kompetansegivende utdanning, tilsvarende et omfang deltid/heltid på ett studieår. Det er også mulig å søke om stipend til videreutdanning som baseres på selvstudium.

Spørsmål om stipendordningen kan rettes til Lars Omberg, kompetanseutvikler BFO, kontor 2310 0240, mobil: 920 91 238

Søknadsfristen for utdanningsstipend 2007/08 er 31. august 2007.

Skattetrøbbel

Forsvaret gjorde dessverre en beklagelig feil når det nye familietillegget ble innført under Særavtale for internasjonale operasjoner. Tillegget ble rapportert på feil lønnsartkode som et skattefritt tillegg. Dette innebærer at Forsvaret siden juli 2006 har utbetalt et tillegg til personell i Intops uten å trekke skatt.

Forsvaret har ingen andre muligheter enn å rapportere disse utbetalingene til skattemyndighetene. Det vil være to forskjellige behandlingsmåter, en for utbetalingene foretatt i 2006 og en for utbetalingene foretatt i 2007. Den første kategorien, utbetalingene i 2006, vil bli FLA behandlet som en helhet. Det vil bli utarbeidet endringsoppgaver som vil bli sendt til skattemyndigheten. I tillegg vil FLA tilskrive de det gjelder med forklaring av forholdet slik at de vet hva det gjelder når de mottar endringsoppgave i posten. Dette personellet har skatteoppgjør i oktober så det vil ikke innebære noen utsettelse med oppgjøret.

For utbetalinger foretatt i år vil behandlingen være som følger: FLA endrer alle utbetalinger til riktig lønnsartkode. Dette er gjort og får effekt til juni lønn. FLA vil videre utarbeide lister over alle som omfattes av dette med oversikt over hvor mye skatt som skulle vært trukket. Dette er gjort og følger som vedlegg til avdelingene. Avdelingene informerer berørt personell om forholdet. Personellet vil dermed ha mulighet til enten be FLA trekke ekstra skatt i en enkelt måned, trekke ekstra skatt fordelt utover resten av året eller eventuelt at de vurderer at de allikevel har trukket nok skatt og av den grunn lar være å trekke ekstra skatt.

De berørte må melde fra til personal-

medarbeider ved avdelingen eller direkte til FLA Lønnsteam A dersom de ønsker å gardere seg med ekstra skattetrekk. Forhandlingsleder Jimmy L Bjerkansmo sier til Offisersbladet at dette er en svært beklagelig overraskelse, men at Forsvaret ikke har noen andre muligheter enn å rette opp feilen så raskt som mulig. "Dessverre har vi ikke mulighet til å frita et tillegg for skattetrekk gjennom forhandlinger" avslutter Bjerkansmo

Noen tanker fra Forsvarets Hovedverneombud

"Her følger noen tanker fra Forsvarets sentrale hovedverneombud (FHVO) til dere som er hovedverneombud/verneombud i FMO eller har ønsker/planer om å bli det;

Da jeg i slutten av februar hadde fått tak i navn og lokalisering på alle hovedverneombudene i FMO sendte jeg ut en mail hvor jeg ba dere bekrefte at dere var på plass og hvordan dere får utøvd vervene med henblikk på nok tid og hvordan lokalt AMU fungerer osv. Tilbakemeldingene, fra de av dere som tok dere tid og anledning til å svare, var meget gode og ga meg noen interessante utfordringer.

Et forhold som flere av dere tok opp var det at dere ikke får nok tid til å skjytte vervet slik dere ønsker og slik loven krever. Det har aldri vært lett å være tillitsvalgt å få tiden til å strekke til. HA/TA slår fast i formålsparagrafen at tillitsverv skal likestilles med vanlig tjeneste. AML fastslår videre at det er arbeidsgiver som har ansvaret for et forsvarlig arbeidsmiljø i virksomheten. I AML kap 6 står det at HVO/VO skal spille en viktig rolle i overvåkingen av minimumskravene til et fullt forsvarlig arbeidsmiljø, bl a gjennom utførelsen av vernerunder og resten av det systematiske vernearbeid. Det at flere av dere har kun 10 - 5% av arbeidstiden til å utføre vervet som HVO/VO er altså ikke godt

nok og ikke iht loven og de avtaler som gjelder. Sørg for at dere - iht dette - får den tid dere trenger til å gjennomføre en forsvarlig vernetjeneste. Husk at som HVO/VO har ikke DIFsjefen noen kommandomyndighet over deg og det skulle være et godt grunnlag for en likeverdig diskusjon!

Et annet forhold som dere nevnte var arbeidet i lokalt AMU. Dette var ett av de ankepunktene som Arbeidstilsynet påpekte i sin tilsynsrapport i 2002. Mye tyder på at dette har blitt mye bedre i årene som har gått, men Arbeidstilsynet gjennomfører i disse dager en ny inspeksjon av FMO hvor arbeidet i AMU er et hovedpunkt. Senere i år vil de kanskje besøke nettopp ditt AMU. Mitt råd til dere er at dere må være tilgjengelige, tydelige og tenke på hvilken innvirkning dere skal ha på de saker som gjelder DIFen. For at jeg bedre skal kunne følge det arbeidet som utføres, send meg AMU referatene på mail. Meld dere også på HVO konferansen på Oscarsborg festning 20-22 august. Der vil hovedtema være arbeidet i AMU. I tillegg til å treffe mange andre i samme situasjon som dere selv og bygge nettverk, vil det være mye å lære. Meld dere på!

Et tredje forhold som jeg la merke til var at ca halvparten av dere (vi er 87 HVO totalt i

FMO) ikke svarte eller slettet mailen uten å lese den. Dette er kanskje den største utfordringen jeg har for tiden. Det å akseptere vervet som verneombud er nok ikke alltid det mest ettertraktede av verv, men ikke mindre viktig! Siden arbeidsgiveransvaret i FMO ligger hos FSJ og DIFsjefene blir det ofte (for) stor avstand fra meg ned til mange av dere. Geografisk plassering er også med og vanskeligjøre muligheten for kontakt. Min fremste oppgave er å koordinere arbeidet deres der ute samt å gi nødvendige råd. Nøl derfor ikke med å ta kontakt når det er noe dere lurte på og vær så snill å svare på de henvendelser jeg kommer med. Jeg er helt avhengig av å ha en dialog med dere der ute. Husk også å invitere AssFHVO og meg når dere har samlinger etc og ikke glem å melde personendringer osv.

Tilslutt vil jeg oppfordre dere til å bry dere om de menneskene som er rundt dere på arbeidsplassen. Følg med på om de har det bra - at sikkerheten deres ivaretas gjennom vernerunder og gode rutiner og et systematisk HMS arbeid. Sett av mer tid til å kunne ta et kurs i ny og ne og meld dere på HVO konferansen!

Geir A Nordstrand, FHVO

Utvidet lunsj

Det har blitt en tradisjon at BFOs sekretariat den første fredagen hver måned, inviterer en gjest til utvidet lunsj, som orienterer om sitt arbeid, sin avdeling, eller virke. Denne gangen var tiden kommet til

Gardesjef, oberstløytnant Ingrid Gjerde. Gardesjefen orienterte sekretariatet om status i Hans Majestet Kongens Garde, og de tjenestemessige utfordringer Gardesjefen hele tiden må takle. Det ble også tid til spørsmål & svar, samt en liten meningsutveksling. Leder BFO, Didrik Coucheron takket Gardesjefen for at hun tok seg tid til å komme i en hektisk hverdag, og understreket viktigheten i at BFO som organisasjon får førstehåndskunnskap om tjenesten ute ved avdelinger i dag.

MARKEDSPLASSEN

Her kan våre lesere gratis sette inn små rubrikkannonser hvis de har noe til salgs, som kan være interessant for andre. Dette kan være uniformer, uniformseffekter, eller lignende.

Uniformer til salgs

Hærens serviceuniform, str 54, sommeruniform, str 56, samt mørk uniform (inf) str 54-56, (belte og skulderklaffer kan medfølge). Alt nyere modeller, og lite brukt.

Halv pris.

Tlf: 21923626

Ønskes kjøpt:

Frakk, hær, olivengrønn og Regnfrakk, hær.
Mob 48895472

Her kunne din gratisannonse stått!

Intervju FSA

Kommandør Jo Gaade, Sjef Forsvarets sikkerhetsavdeling

Sjef FSA i samtale med Rådgiver Lars I Alvestad.

Jeg har akkurat avsluttet et møte med Forsvarets sikkerhetsavdeling og ber om et øyeblikksintervju for å belyse forskjellige problemstillinger rundt klareringsrutiner i Forsvaret. Velvillig stiller sjefen sjøl Kommandør Jo Gaade og rådgiver Lars J Alveberg opp til intervjuet.

Q: For å gå til kjernen av det som mange opplever med en gang, hva skyldes den periodevis svært lange behandlingstiden hos FSA i klaringssaker?

Det er riktig at FSA har opplevd en økning i behandlingstiden i det siste. Det er mange grunner til dette, men en av de mest utslagsgivende årsakene er nok endringer av Sikkerhetsloven, som strengt regulerer hvordan vi skal arbeide med sikkerhetsklareringer. I 2006 ble kravene til saksbehandlingen skjerpet vesentlig, og mye av grunnen til at vi nå har et etterslep er at vi prøver å gjøre det som etter hvert er blitt en vesentlig mye større jobb med de begrensninger vi har innen antall stillinger og tilgjengelige ressurser for øvrig. Vi har

også slitt med en del vakanser i den senere tid, men dette er i ferd med å bedre seg.

Q: Når kan folk forvente en forbedring i FSA sin kapasitet på dette fagområdet?

FSA bemanner opp eksisterende organisasjon så godt vi kan, vi er usikre på om denne er stor nok, men dette vil vi først få svar på mot årsskiftet 2007/2008. I tillegg prøver vi så godt vi kan å adressere andre prosessuelle og systemtekniske "flaskehalser" hos oss, slik at vi kan bli så effektive som mulige innenfor våre begrensninger.

Q: Hvordan kan dere løse oppdraget deres for Forsvaret dersom dere har mange måneders behandlingstid på operativt personell, tilsetninger og andre typer saker hvor de reelle fristene for en avgjørelse eller tilsetning ofte er langt kortere?

Som sagt, vi gjør så godt vi kan, og det ligger i sakens natur at for å best tjene det behov Forsvaret har til forvaltning av personell, så må vi av og til prioritere. Særlig viktige saker kan gis prioritet, da etter avgjørende økonomiske, beredskapsmessige eller personellmessige hensyn. Støtte til intops og nytilsetninger i kritiske funksjoner kan være eksempler på

slike hensyn, men her må det en solid og skriftlig dokumentasjon til.

Q: Hvem har ansvaret for reklareringer, og hvordan bør dette best løses av folk for å unngå å komme i en situasjon hvor man sitter uten klarering?

Det er avdelingene selv som i første rekke har ansvaret for å anmode om klareringer i god tid. Det er selvfølgelig viktig at man ikke anmoder om flere klareringer enn det faktisk er behov for, og anmodninger om for mange eller for høye klareringer skaper naturlig nok bare enda mer arbeid for oss, og lenger ventetid for de der ute. FSA har imidlertid ansvar for å holde saksbehandlingstiden nede på et forventet "rimelig" nivå, og her har vi nok ikke vært flinke nok i det siste. Dersom våre brukere leverer reelle anmodninger på et nøkternt nivå og i god tid, er det selvfølgelig vårt ansvar å fatte en avgjørelse innenfor forsvarlige tidsrammer.

Q: Mange opplever klareringsprosessen som en lite transparent prosess i utgangspunktet, og når man i tillegg har problemer med å få svar fra eller tak i saksbehandlere hos FSA, forsterkes bildet av hemmelighold og tidsbruk ytterligere, kan dere forstå dette?

EUROPEISKE
REISEFORSIKRING

Viktig med Reiseforsikring?

Dagens urolige verden, gjør at det er viktigere enn noen gang at reiseforsikring står høyest på sjekklista nå du skal ut på reise.

Dersom du reiser uten å huske reiseforsikring, så kan konsekvensene bli store.

For litt tid tilbake så var det en mann som reiste til USA uten gyldig forsikring. Flyet måtte nødlande på grunn av hans helseproblemer. Opphold på sykehus ble nødvendig, med tilgang på masse spesialister. Mannen måtte selv betale regningen, som ble meget stor.

Husk at det er fornuftig å ha en Helårs Reiseforsikring

Reiseforsikring i en urolig verden

I disse dager reiser nordmenn mer og mer. Offisielle tall viser en økning på

15 % i 2006. Nordmenn reiser på lengre ferier og til stadig mer eksotiske strøk. Eldre folk har en stadig større økning i sin reising. Offisielle tall viser at 120.000 nordmenn er på reise til enhver tid. 80 % innenfor Europa. Så mye som 12.000 i Asia og Afrika. Dette er en utvikling som har eksplodert de siste årene.

Skadesaker skal løses i alle verdens-hjørner, på tross av stadig større utfordringer med naturkatastrofer, terror og sykdomstrusler.

Dette setter store krav til Alarmsentral, nettverk og kunnskap. Det hjelper lite å kopiere et vilkårshäfte, dersom en mangler hjelpeapparatet til å løse sakene

Europeiske har i alle år tenkt globalt med;

- Egen eiet Alarmsentral
- Egne eiede kontorer i alle verdenshjørner, noe som passer godt inn i dagens verden.
- Kunnskapsdatabase med oppdatert oversikt over mer enn 60.000 medisinske tilbydere, som er av aller største verdi når utfordrende saker skal løses.
- Eksklusivt samarbeid med Sjømannskirken, der medarbeider kan gi hjelp om kunden ligger på sykehus i utlandet, ved katastrofer, etc

Global tenking blir stadig mer viktig med det utfordrende reisemønster vi i dag ser. De ovennevnte punkter (2-4) er Europeiske alene om.

For en sikrere ferie gir vi her de ti bud.

Første bud; Selvfølgelig skal du reise! Katastrofer kan skje til enhver tid! Du vet uansett aldri når det smeller!

Annet bud; Kontakt alarmsentralen til ditt forsikringselskap straks ulykken er ute.

Tredje Bud; Husk at du ikke er i Norge. Ta dine forholdsregler.

Fjerde bud; Ikke sjekk inn verdisaker. Ta dem i håndveska eller i et mavebelte.

Femte bud; Lag en fornuftig reiseplan. Flyplassene ute er ofte store, så beregn god tid til neste fly så mister du det ikke ved forsinkelser.

Sjette bud; Pass deg for lommetyver. De er profesjonelle og slår til når du minst aner det.

Sjuende bud; Vær nøye med hvilken by du reiser til. Hvor du beveger deg og til hvilken tid. Gå flere sammen. Ta taxi hjem!

Åttende bud; Har du eksisterende lidelser før reisen starter, så kontakt selskapet for å få rådgivning

Niende bud; Ikke gå med lommeboka i baklomma! Ha verdisakene i en snor rundt halsen innenfor skjorta eller i et magebelte. Benytt safen på hotellet.

Tiende bud; Husk at du alltid har med deg forsikringskortet. Her står telefonnummer til Alarmsentralen.

Så var det mannen som hadde bestilt en tur sammen med sin frue. Så var kona på byen og fant seg en annen.

Spørsmålet fra mannen var om avbestillingsforsikringen dekket ved utro ektefelle.

Svaret var at denne dekket nok beklageligvis kun ved sykdom, men historien var så god at det hadde vært morsomt å dekke den for kuriositetens skyld.

Svaret ble likevel som han hadde forventet: Nei.

God reise!

Absolutt. Vi har opprettet en sentral mailadresse (FSA Personkontroll) som skal gi et første svar på registrert status i en sak. I tillegg informerer vi så godt vi kan på intranettsidene våre, hvor vi også legger ut en del nyttig informasjon om klarering og autorisasjon, som forhåpentligvis kan spare tid. Personellet vårt skal være så tilgjengelige som mulige, men det er også slik at en klareringssak er belagt med taushetsplikt, og således ikke alltid er anledning til å si så mye om sakens innhold eller når den er ferdig. Når avgjørelsen er fattet vil det også være mulig å se dette i P3, og vi ser også på mulighetene med å bruke dette systemet mer.

Hvis vi tenker på hvilke konsekvenser en eventuell negativ avgjørelse kan få for den enkelte, så er det viktig at vår saksbehandling aldri må gå på akkord med den enkeltes rett til en individuell og konkret vurdering, og at vi således aldri kan forkuttere en avgjørelse før vi faktisk har satt oss grundig inn i hver eneste sak slik lovverket pålegger oss å gjøre.

ragnar.dahl@bfo.no

Voksenopplæringen/GBU

BFO sendte i mars en henvendelse til Voksenopplæringen vedrørende GBU – elevers rettigheter i forhold til VOs nye formålsparagraf. Svaret foreligger og lyder som følger:

Voksenopplæringen (VO) har mottatt brev fra BFO hvor man henviser til VOs nye formålsparagraf som ble gjort gjeldende mvf 1 januar. BFO nevner at pliktjenestebefal (GBU) som en gruppe er fjernet fra formålsparagrafen, og spør om dette betyr at nevnte befalskategori står bakerst i køen i forhold til kontrakts- og avdelingsbefal.

2 Drøfting

VO ble omorganisert og innplassert ved Forsvarets skolesenter, som en del av Forsvarets kurscenter pr 1 januar 2006. I den forbindelse fikk også VO ny formålsparagraf, gitt av Forsvarsdepartementet. Det er korrekt som BFO nevner, at ikke GBU eksplisitt er nevnt i den nye formåls-

paragrafen. I den grad de ikke kan gå inn i kategorien "kontrakts- og avdelingsbefal", har de således ingen formelle rettigheter til voksenopplæring ifølge ny formålsparagraf. VO skal primært ivareta opplæringstilbud til vernepliktige mannskaper og får en øremerket tildeling til dette. I tillegg disponerer også VO som en forsøksordning i 06 og 07 øremerkede midler til voksenopplæring for grenaderer og matroser.

For øvrig skal VO gi tilbud til de andre nevnte grupper, om nødvendig ved tilføring av midler utover den øremerkede bevilgningen. For inneværende år har SJ VO, på bakgrunn av erfaringstall fra 06, gitt føringer om at de andre nevnte grupper også kan få til om voksenopplæring innenfor rammen av tildelte midler.

Når det gjelder GBU, har VO vært klar over at denne gruppen ikke er nevnt i formålsparagrafen, og dette har vært inngående diskutert i VO ledelse. Ifm vårt arbeid med nytt TfF 414, som av SJ VO er sendt ut som midlertidige bestemmelser for VO inntil nytt tjenestereglement/direktiv er approbert, står følgende under

avdelings- og kontraktsbefal: "Elever på GBU utdanning, andre året, likestilles med avdelings- og kontraktsbefal".

VO velger altså i praksis å likestille GBU med avdelings- og kontraktsbefal, og kan gi dem et VO-tilbud så lenge det er midler innenfor den øremerkede tildelingen. Disse gruppene har følgelig i 2007 et tilbud om voksenopplæring, men ikke et krav, da det ikke er bevilget egne midler til disse gruppene. Noe det er gjort både til de vernepliktige og for tiden også til grenaderer og matroser.

Konklusjon

Det er korrekt at pliktjenestebefal (GBU) ikke er nevnt i VOs nye formålsparagraf. SJ VO har inntil videre valgt å likestille dem med avdelings- og kontraktsbefal som er nevnt i formålsparagrafen, og gir dem samme tilbud som denne gruppen. Dette gjelder så lenge det er midler innenfor rammen av tildelte, øremerkede midler.

 jimmy.bjerkansmo@bfo

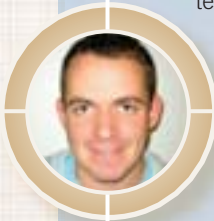
Offisersbladet mottok komplette årganger fra 1964 til 2007

I mai ble Offisersbladet kontaktet av en trofast og ryddig leser av Offisersbladet som fra 1964, nitidig har samlet på alle utgivelser fra 1964 og frem til i dag. Den 16. mai møtte Offisersbladet Erik Magnus Jaabæk, og mottok årgangene som var satt inn i permer. Jaabæk har vært medlem av BFO siden 1962, og har gjort tjeneste både på Lahaugmoen, Setermoen og i Gaza, før han i 1967 gikk BSØA. I 1971 gikk han over til Sivilforsvaret, og i 1977 kom han tilbake til Forsvaret som sivilansatt og hadde en rekke stillinger, blant andre på NATO/Kolsås, før han gikk over i pensjonistenes rekke. Imponerende er det også at denne spreke herremannen fortsatt tar marsjmerket og skyttermerket. Jaabæk har klart marsjmerket hele 46 ganger, og skyttermerket har han tatt 34 ganger! Offisersbladet takker så mye for gaven, og ønsker den spreke pensjonisten lykke til videre.

 RED

Ledelse – eit sivilt fag formidla i uniform

På krigsskolane i dag er faget ledelse eit fag der ein lærer teorier om korleis ein skal lede andre mennesker. Desse teoriene er i hovudsak henta frå det sivile. Dette er delvis fordi det er flust av dei der, og delvis fordi mange av våre lærarar er utdanna derifrå. Eg har ein mistanke om at desse sivile faga har gitt oss orda dynamisk, team-building og prosess-orientering. Mange vil nok også hevde at desse orda har gitt oss eit meir presist vokabular. Andre igjen vil hevde at desse sivile orda er svelt rått og tilpassa ein militær kvardag.

Som ein digresjon er det interessant å merke seg korleis offiserer i Forsvaret bruker sivile populistiske uttrykk i sin dagligtale. Kven har ikkje høyrte ein offiser som viser til Tufte IL eller som bruker Amy Diamonds sang: "Whats in it for me" for å sette eit budskap på spissen?

Det som eg og mitt landsstyre er opptatt av er det faktum at ein nettopp svelger desse teoriene rått. For det er heilt klart at kadetten vil nok være meir bevisst sitt lederskap etter Krigsskolen, men utfordringa ligg i det å kunne forene det med verkelegheita. Problemet er at det i for liten grad er balanse mellom sivil-utdanna instruktører og erfarne offiserer som set det heile i ein militær kontekst. Som gjennom si erfaring er i stand til å kritisk anvende teoriene.

For å sette det i perspektiv: Det hjelper lite om prosessen var bra, viss resultatet medfører at ein i ytterste konsekvens mister soldater unødige. Det er jo her den heile forskjellen ligg, konsekvenser av å gjere feil. Det er altså ikkje eit økonomisk underskudd, eller ei for sein levering av eit produkt, men det er kister og påfølgende møter med pårørande som er konsekvensen.

Eg meiner at krigsskulane i utgangspunktet tilnærmar seg ledelsesfaget på ein riktig måte. Utfordringa vert KVEN som formidler det. Gjennom å overause oss med teoriar, oppnår ein mykje av det teoretiske aspektet av det. Utfordringa blir at for få erfarne offiserar er i stand til å fordøye informasjonen, og nyansere teorien for kadetten i formidlinga. Offiseren kan reflektere over korleis han kunne anvendt desse teoriene, og sett det heile i samanheng. Dette for å unngå at dette vert gjort ukritisk. Då tenkjer eg ikkje nødvendigvis på ein offiser som har tjenestegjort for mange år sidan, men ein som er rett frå avdeling/fartøy, som set teoriene oppmot ferske erfaringar.

Det er her kjernen ligg, kvifor er det ikkje karriere-fremmande å dele erfaringar over ein periode med framtidige kadetter? Det ville være nyttig for offiseren også, å få ein "pause" og reflektere over eige lederskap og formidle sine erfaringar. KAFO meiner at det bør være karriere fremmande å jobbe for kortare periodar ved Krigsskolane si ledelsesavdeling. Dette for å kvalitetssikre ledelses-utdanninga til framtidige offiserer. Slik at vi er best skodd til å anvende ledelses-teoriene i praksis på vårt underordna befal og soldatar etter skulegang.

Tomas Bakke
Leder KAFO

På tide å tenke nytt?

BESOs organisering er relativt enkel. Hver høst kalles det inn et antall befalelever fra alle landets befalsskoler for å arrangere det vi kaller "Høstkonferanse". Konferansen har med stort hell blitt avholdt sammen med NOFs elevorganisasjon, NEON, samt kadettorganisasjonene KAFO og NOFKA. På denne konferansen drøftes aktuelle saker som pågår og nye saker tas opp til diskusjon. Vedtekter og handlingsprogram oppdateres og i tillegg inviteres aktuelle personer fra både den militære og politiske ledelsen til å holde foredrag og svare på spørsmål fra engasjerte deltagere. Forrige gang deltok Forsvarsminister Anne-Grethe Strøm-Erichsen, en unik mulighet for oss befalelever til å nå frem med meninger og synspunkter.

En annen viktig begivenhet på konferansen er valg av nytt landsstyre. Landstyret velges for ett år av gangen og består i dag av 7 medlemmer fra ulike befalsskoler, fra alle forsvarsgrener. Det er landsstyret som tar seg av den daglige kampen for oss befalelevers rettigheter og vilkår under utdanningen. Imidlertid opplever vi i styret at kommunikasjonen med dere medelever rundt om i landet er for dårlig. Vi klarer ikke i den grad vi ønsker, å plukke opp de sakene som angår deg akkurat der du er! Vi vet at mange saker løses på en glimrende måte av engasjerte lokale tillitsvalgte, men også at mange saker forblir uløste og aldri dukker opp på vårt bord.

Er avstanden fra den enkelte befalelev og landsstyret for stor, spør vi?

Vi tror det. Det er nemlig overraskende få som henvender seg til oss for å be om hjelp i saker. Det til tross for at vi til stadighet opplever at det slettes ikke er bare rosenrød idyll rundt om ved landets befalsskoler. På forrige landsstyremøte 12.-13. mai tok vi for oss denne utfordringen og kom fram til at det er på høy tid å tenke nytt. Vi ønsker å omorganisere BESO til en mer desentralisert organisasjon. Vi ser for oss om lag 4-5 regioner med hvert sitt styre og hver sin regionleder. Dette er en modell som kan minne om BFOs organisering. På denne måten kan saker taes opp og løses på et lavere nivå og vi håper og tror dette vil medføre at det blir lettere for den enkelte befalelev og befalsskole å ta opp saker som angår deg. Tanken er at kun saker som har nasjonal interesse eller som ikke lar seg løse regionalt, løftes opp til landsstyret hvor hver regionstyreleder har fast plass.

For at befalelevenenes stemme skal bli enda sterkere har vi i landsstyret på nytt tatt opp kampen for én felles elevorganisasjon i Forsvaret. I disse dager er BESO i dialog med NEON for å øke samarbeidet organisasjonene imellom ytterligere, samt om mulig utarbeide en konkret plan for sammenslåing allerede fra høsten av! Med en ny desentralisert organisasjon som samtidig omfavner samtlige befalelever i Forsvaret, er vi sikre på at befalelevenene sammen vil stå sterkere enn noen gang i kampen for dine rettigheter og vilkår!

Ennå gjenstår mange detaljer som må på plass, og det er til syvende og sist høstkonferansen som skal vedta eventuelle endringer, men det som er helt på det rene er at fremtidens elevorganisasjon i enda større grad enn i dag, vil kreve engasjerte befalelever rundt om i hele landet!

Tar du utfordringen?

Ole-Christian Torp
Nestleder BESO

Patrioten og militær-vennen

BRUCE WILLIS

- Terror må omhandles med respekt - også på film, sier Bruce Willis. I sommer blir han å se i et nytt kapittel som den tøffe politimannen John McClane som tar opp kampen mot terror i Die Hard 4.0. Stjernen skal også fremstille amerikansk offiser i en film om Irak-krigen.

av Nils Gjerstad

CANNES: Bruce Willis ble født på en militærbase i Tyskland i 1955. Faren hans var yrkessoldat, og kanskje lå det i kortene at det skulle bli så mange action- og militære roller på Willis opp gjennom årene. Siden han kom inn på Hollywoods A-liste etter suksessen med den første Die Hard-filmen i 1989 har han gjort flere spektakulære actionfilmer - også med militær forankring. Både i The Siege (1998), Hart's War (2001) og Tears of the Sun (2003), hvor han spiller tøffe, handlekraftige offiserer.

For tiden er det antiterror-actionfilmen Die Hard 4 som gjelder for Bruce Willis. Den får

verdenspremiere i slutten av juni, og ligger an til å bli blant sommerens storfilmer.

- Grunnen til at det har tatt så lang tid å lage en ny Die Hard-film, er fordi jeg har ventet på at sjangeren skulle bli gjenoppfunnet.

Muligheten for at denne skulle bli en flopp var temmelig høy, men jeg kan forsikre dere om det har blitt en flott film, smiler han lurt.

Selv om Die Hard 4.0 omhandler terror på datanettverk i USA, mangler det ikke på action i filmen. Noe Willis selv fikk smertelig erfaring under innspillingen. - Jeg kjenner at jeg begynner å bli gammel, spøker han. - Tiden jeg

braker på å ta meg inn igjen etter en stunt-skade er mye lengre enn det var tidligere. Men jeg liker fremdeles å gjøre det. Jeg har fått noen flere skrammer av denne, og måtte sy noe slikt som 24 sting. Noen suvenirer liker jeg å ha med meg.

Willis mener at terror har blitt et svært føl-somt tema på film. - Man skal utvise respekt for de pårørende i tragedier som 911. Vi har ikke laget Die Hard 4 for å spekulere i den-slags. Snarere var det slik at jeg har ventet med den for ikke å ri på en post-11.september-bølge.

Jeg har sett en film hvor terroristene vant til slutt, og det var en veldig forstyrrende film på grunn av akkurat det.

Er det sant at du tilbød 20 millioner dollar til den som fakkete Saddam Hussein?

- Nei, ikke helt. Det der ble tatt ut av sammenhengen, og pressen har blåst det hele opp. Det var noe som jeg faktisk sa privat, og som en journalist plukket opp.

Den 52-år gamle skuespilleren er en ivrig republikaner, og har støttet alle de republikanske presidentkandidater siden Reagan. Han utmerker seg også som en av

ytterst få skuespillere i Hollywood som er for USAs krig i Irak, og har selv reist ned og underholdt soldatene der nede.

For å vise sin støtte har han også bestemt seg for å spille offiser i det berømte 24. infanteriregimentet, som er stasjonert i Nord-Iran og som bl.a. har kjempet i byen Mosul.

Det er rollen som enhetens leder, oberst-løytnant Erik Kurilla, Willis har takket ja til. Selv beskriver han sin interesse for prosjektet som en hyllest til "disse unge mennene som gjør det de blir bedt om for lite penger og for å kjempe for det som de mener er frihet".

Men før den tid skal han medvirke i *The Last Full Measure*, som tar for seg en av de mest blodige dagene i Vietnamkrigen. Den har planlagt premiere neste år.

Den rutinerte Hollywoodstjernen sin interesse for militære roller synes bare å bli større med årene. Er det betalingen i slike roller som lokker?

- Penger betyr mindre og mindre i mine rollevalg. Jeg jobber nesten gratis iblant. Når jeg får en feit sjekk, slik som med *Die Hard 4*, regner jeg det mer som en slags bonus.

12.000 MENNESKER og et yrende liv på Festningen

Barnefestivalen ble for første gang lagt til Akershus festning, og i det fine været moret over 12.000 små og store seg på historisk grunn. Festivalen arrangeres av organisasjonen Plan, og nå i samarbeid med Akershus festning. En mengde firmaer og ideelle organisasjoner, alle med barna i fokus, var til stede og underholdt barna.

Tekst & Foto: **Einar Holst Clausen**

Det var et hyggelig syn, og se at alle krinkler og kroker på festningsområdet var fylt opp av is-spisende barn og voksne. Så er også håpet til kommandanten og Forsvaret at Akershus Festning skal bli mye bedre besøkt – hele året. Barn og voksne myldret over hele festningsområdet, og så vel voksne som barn fikk mange timer med lek og historiske tilbakeblikk. Forsvarsmuseet og hjemmefrontsmuseet med sine permanente utstillinger, ble som en del av hele festningsområdet, godt besøkt. Et helikopter fra 720 skvadron hadde da også

landet rett foran museet, og barna fikk lov til å prøvesitte så mye de ville.

Folket havet i nydelig sommervær oppleve Hans Majestet Kongens Garde, som med sin musikktrupp og drilltrupp viste frem årets drill. Voksne og barn ble også denne gang imponert over kvaliteten på så vel musikalsk fremføring, som presisjonen på våre drillgardister. Over alt på festningsområdet kunne vi se originale uniformer og festantrekk fra 1700- og 1800-tallet, takket være ansatte ved Forsvarsmuseet og venneforeninger med historiske interesser, fra så vel Oslo, Kongsberg og Stavern. Det var nesten som å bli tatt med tilbake i tid,

der kongsgarden patruljerte festningsmurene og adelen trippet rolig rundt i folkemengden, mens smeden og bøndene skjøt med pil og bue, og reparerte brynjær.

Offisersbladet fikk en rask prat med kommandanten på Akershus festning, brigader Geir Holmenes, som var strålende fornøyd med arrangementet, oppmøtet og at festningsområdet virkelig kommer til sin rett i det yrende livet på disse dagene. -Dette er et ledd i å gjøre festningen mer kjent og tilgjengelig for befolkningen, sa en tydelig stolt kommandant.

Kongen inspisererte sin livgarde

Hans Majestet Kong Harald inspisererte fredag den 15. juni, sin egen livgarde i Gardeleiren. Denne inspeksjonen ble virkelig historisk, fordi det for første gang var en kvinnelig gardesjef som meldte Garden klar til inspeksjon. Oberstløytnant Ingrid Gjerde og hennes 700 gardister besto eksamen med glans, i et strålende vær på Huseby.

Tekst & Foto: Einar Holst Clausen

Hans Majestet Kong Harald ankom Gardeleiren på Huseby presis klokken tolv, og ble møtt av festpyntede barn fra barneskolen på Røa. Flere av barna hadde plukket blomster, og Kong Harald tok imot to flotte buketter før inspeksjonen startet. Flere inviterte gjester, gardeveteraner, stolte foreldre og besteforeldre fikk oppleve en flott dag i Gardeleiren, med feiende marsjer, og en smilende Konge som inspiseretehver og en av de 700 gardistene som sto oppstilt. Denne årlige inspeksjonen ble spesiell, med en kvinnelig gardesjef for første gang i historien. Offisersbladet fikk en liten prat med oberstløytnant Ingrid Gjerde en time før inspeksjonen, og hun gledet seg til den seremonielle og flotte anledningen til å vise frem sin avdeling. Hun måtte nok innrømme at hun var litt spent, men at hun var mer høytidsstemt. -Vi har øvet og terpet på detaljer hele uken, så dette går fint, sa Gjerde.

Etter selve inspeksjonen, var det tid for "forbimarsj i parade" foran Majestetet. Kong Harald fikk også se årets drillprogram av 3. Gardekompani (Musikk og Drilltroppen), før den tradisjonelle avbildingen av alt befall i HMKG, sammern med Kong Harald. Avslutningen på en slik dag, foregår i befalsmessen, hvor det serveres canapeer og hvitvin. Flere av gardebefallet og gjester får også anledning til en avslappet og hyggelig prat med Kong Harald.

En liten avdeling fra den Danske Livgarde var invitert til Kongens inspeksjon.

Libanon i flammer

Søndag 20. mai brøt det ut harde kamper i Libanons nest største by Tripoli i Nord-Libanon mellom libanesiske regjeringsstyrker og den islamistiske gruppen Fatah-al-Islam, en gruppe som libaneserne knytter til Syria og landets etterretning. Det siste blir selvsagt hårdnakket benektet fra syrisk hold. Foranledningen var at regjeringsstyrkene raidet etter medlemmer av denne gruppen som var mistenkt for et bankran, og ellers er den islamistiske gruppen sterkt i myndighetenes søkelys etter to bombeaksjoner tidligere i år.

Kampene fortsatte dagen etter, og samme dag eksploderte en bilbombe i den muslimske delen av Beirut, uten at denne direkte kan knyttes til urolighetene i Nord-Libanon. Konflikten ble også opptrappet ved at islamistene søkte tilflukt i en palestinsk flyktningeleir, hvor i alle fall en del av beboerne skjøt tilbake mot den libanesiske hæren. Disse begivenhetene er nok en spiker i kisten til den libanesiske staten som de siste månedene har vært preget av dyp splittelse, en splittelse som faktisk setter statens framtid, uavhengighet og selvstendighet på spill.

Hizzbollah-medlemmer i den libanesiske regjeringen har nemlig trukket seg fra sine ministerposter, noe som igjen har forsterket striden mellom den prosyriske presidenten Emile Lahoud og landets provestlige regjering. Regjeringstillhengerne – hovedsakelig sunni-muslimer og kristne – beskylder presidenten for å sitte ulovlig på overtid, og opposisjonen som for det meste består av shia-muslimer, men også av kristne grupper og sunni-muslimer samt kommunister – hevder at regjeringen er altfor pro-vestlig og går USAs ærend i Midt-Østen. Dette har bokstavelig talt ført til en stillingskrig som har vart i flere måneder.

Demonstrasjonene har vært fredelige, med unntak av opptøyer mellom shia- og sunni-muslimsk ungdom der hæren måtte gå imellom. Dette var en test som hæren bestod, den gikk ikke i oppløsning, et av de få positive tegn i dagens Libanon. På pluss-siden kan en også nevne at alle libanesiske fraksjoner har støttet hæren i Nord-Libanon (se dailystar.com). Men ellers ser fremtiden mørk ut for den libanesiske staten.

Den 25. september skal parlamentet velge ny president etter Emile Lahoud som etter seks år i embedet fikk forlenget sin periode med 3 år. Dette er ukonstitusjonelt mener mange libanesere, men presidenten svarer med at dette ble godkjent av det libanesiske parlamentet. Men siden har det vært nyvalg, og det ville neppe være flertall for noe lignende i dag. I dagens parlament har regjeringen flertall. Det knytter seg stor spenning til dette valget, spesielt hvis parlamentet ikke kan få valgt en ny president. Da skal en ikke se bort i fra at Lahoud blir sittende i presidentpalasset, i nasjonens interesse, og utpeker sin egen regjering. I

verste fall kan en ende opp med to libanesiske presidenter og to regjeringer. Og hvem vil den libanesiske hæren da være lojal mot? Borgerkrigens blodige realitet ligger like bak hjørnet.

Libanons tragiske skjebne er nært knyttet til regionens problemer:

- “ splittelsen mellom shia- og sunni-muslimer,
- “ den israelsk-palestinske konflikten og
- “ konflikten mellom Vesten og islam som spesielt går utover de kristne i hele regionen.

Så en løsning i Irak og i de palestinske områdene ville virke dempende på situasjonen i Libanon, det samme ville det være om en fikk en demokratisering i Syria og et regime i Damaskus som ikke blandet seg inn i libanesiske politikk, og som behandlet landet som et uavhengig naboland. Dessverre synes ingen av disse forutsetningene å være nært forestående!

 Nils Tore Gjerde

Presisering Endring og Tillegg

I skrevet "Presisering Endring og Tillegg" nr 15 fra Forsvarsdepartementet (FD) blir det tatt grep for å redusere antallet midlere og høyere grader i Forsvaret.

Befalets Fellesorganisasjon (BFO) region Vest har tidligere hevdet at dette ikke blir gjort for å komme på linje med andre lands gradsnivå eller stillingsnivået innenfor offentlige stillinger i Norge, men for å spare penger gjennom lavere grunnlønn og tillegg i forbindelse med merarbeid.

BFO region Vest hevder at denne glidningen i stillingsnivå også skjer blant resten

av de offentlige ansatte i Norge. Det er helt naturlig at når man setter høyere krav til kvalifikasjoner for å utføre et arbeid så vil det føre til at stillings- og gradsnivået må heves. Dette medfører også som regel høyere lønn for den enkelte ansatte.

Antallet som har mer utdannelse i Norge har økt markant de siste årene. Fra 1980 til 2003 ble antallet studenter på universi-

tetene fordoblet fra 9 til 18 % av befolkningen. Antall ansatte som bare har grunnskole ble mer enn halvert - fra 44 til 20 % - i den samme perioden.

BFO Region Vest har fått tall fra Fornyings- og Administrasjonsdepartementet (FAD), FD og "Arbeidsgruppe for vurdering av gradstrukturen i Forsvaret" (oppnevnt av FD) som viser en

Nato viktig for stabiliteten i Nord

Hvofor er forsvars- og sikkerhetspolitikken så svakt tilstede i Regjeringens nordområdestrategi? Spørsmålet kom til utenriksministeren fra Høyres stortingsrepresentant Finn Martin Vallersnes i Stortinget nylig. Som nestleder i Forsvarskomiteen kjenner jeg meg ikke igjen i representantens syn. Vår Nordområdestrategi har en helhetlig, langsiktig fokus på norsk politikk i nord. Strategien handler om å se spørsmål som ressursforvaltning, næringsutvikling, miljø, klima og mer tradisjonelle utenrikspolitiske emner i sammenheng. Vår nasjonale sikkerhet er en ledetråd i denne tenkningen.

Derfor har Stoltenberg-regjeringen styrket Forsvarets tilstedeværelse i nord, inkludert Forsvarets støtte til sivil beredskap og ressurskontroll. Dette har vi gjort ved blant annet å styrke Kystvaktens driftsbudsjett både i 2006 og 2007, økt flytimer for P3-Orion overvåkningsfly, styrket E-tjenesten, vektlegging av at Sjøforsvaret i større grad skal ha seilingsdøgn i nord, økt antallet personell i Hæren, der den vesentligste delen tilfaller Indre Troms, alliert tilstedeværelse, osv. Jeg er fornøyd med at det har vært en bred politisk enighet om den forsvarsmessige nordområdesatsingen og de prioriteringer som er gjort i budsjettmessig sammenheng i Forsvarskomiteen, - der har også Høyre vært med!

Det er ikke til å komme forbi at under den kalde krigen var Nordområdene et mulig oppmarsj område for en eventuell supermaktskonflikt og viktig i klassisk

militærstrategisk betydning. Den gode nyheten er at det ikke er slik lenger. Regionen framstår i dag som stabil og fredelig, der samarbeid på det folkelige, næringsmessige og politiske plan preger dagsordenen. Men vi skal heller ikke forholde oss ukritisk til alle utviklingstrekkene i dagens Russland.

For vi ser nå et Russland som fremstår på en helt annen måte enn landet gjorde i det første tiåret etter den kalde krigens slutt. Landet har fått en ny økonomisk handlefrihet, og vi ser også en fornyet vekt på Forsvaret og særlig på modernisering av de strategiske styrkene. Utviklingen vi ser i Russland er ingen direkte trussel, men vi konstaterer at Nordområdene fortsatt vil være av stor strategisk betydning for Russland. Dette er med på å understreke NATOs fortsatte betydning for stabiliteten i nord. Og det understreker betydningen av at Norge fortsetter å samarbeide med Russland på forsvarssiden, både i NATO-Russlandsrådet og bilateralt hvor Regjeringens mål er å styrke det bilaterale samarbeidet om beredskap og redningsoperasjoner. Det forsvarsrelaterte samarbeidet mellom Norge og Russland styrker både den gjensidige tilliten, evnen til å løse felles problemer, og til å møte utfordringer begge land står overfor. Betydningen av gode relasjoner mellom lokale og regionale myndigheter – også militære myndigheter – er viktig ved kriselignende episoder, som "Kursk"-saken er et eksempel på.

For meg som nestleder i Forsvarskomiteen er det viktig at

Regjeringen fortsatt vil styrke det militære nærværet i nord. Ikke fordi det foreligger en økt trussel mot Norge. Ikke for å bidra til økt militarisering av Nordområdene. Men fordi vi som stat ønsker å sende et viktig politisk signal om at vi vil ivareta våre langsiktige nasjonale interesser, og våre internasjonale forpliktelser. Det er således ikke grunnlag for å hevde at forsvars- og sikkerhetspolitikken er svakt tilstede i Stoltenberg-regjeringens nordområdepolitikk, slik Høyre påstår.

Av Stortingrepresentant Signe Øye (Ap),
Forsvarskomiteen

helt klar glidning mot et høyere stillingsnivå og bedre betalte stillinger i offentlig sektor. Spesielt gjelder dette for ansatte i FD.

I perioden 1994 - 2005 har antall sivilt ansatte i det offentlige i gruppen fullmektig/ sekretær blitt redusert fra ca 17000 til ca 5000, mens antallet seniorkonsulenter/ rådgivere/seniorrådgivere har økt fra ca 1500 til 14000. Denne stillingsglidningen sivilt kommer spesielt til syne i FD. Utviklingen er glassklar og helt naturlig på grunn av mer kompleks arbeidssituasjon og høyere krav til kvalifikasjoner.

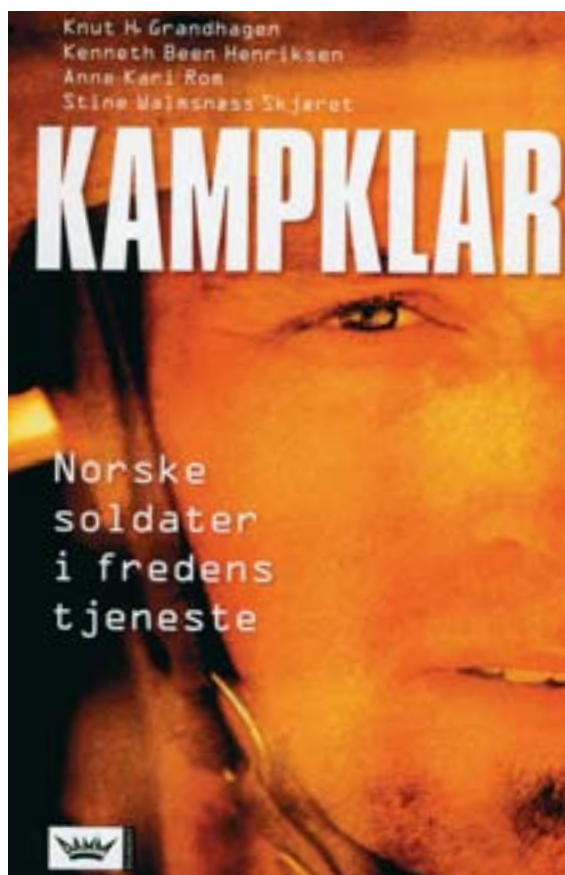
Hvis Forsvaret skal DEGRADERE personellet både grads- og lønnsmessig så vil Forsvaret ikke være konkurransedyktige i et stadig strammere arbeidsmarked. Forsvaret vil få en økende flukt av godt utdannede og ettertraktede offiserer samt at rekrutteringen vil bli ytterligere forverret. Dette vil inntreffe i en situasjon der Forsvaret allerede har store problemer med å beholde sine offiserer og rekrutteringen til krigsskolene.

Når det gjelder FD bør vel de samme regler for stillingsnivå gjelde der, og

eventuelt med tanke på "å gå foran med et godt eksempel". Eller gjelder det andre regler i FD både med hensyn til stillings- og gradsnivå og kvinnerepresentasjon i høyere stillinger. Kanskje FD kan lære oss andre noe om hvordan de gjør dette? Eller vil de stille seg utenfor også her, slik de selv ga seg unntak med tanke på en vurdering av gradsnivået innen departementet?

Kommandørkaptein
Stein Flom Jacobsen
Regionstyreleder Region Vest

Stine begynte sin militære løpebane som vernepliktig journalist i Forsvarets Forum i 2000, og var i 2001 assisterende PIO i KFOR 4, for deretter å jobbe ved FIST/Hær på Rena frem til 2004. Hun gjennomførte befalskurset i denne perioden, og var nede i flere misjoner i kortere perioder, på medie- og info-opdrag. Fra 2004 til 2007, jobbet Stine ved TRADOK på Linderud, men er nå stipendiat på Master of Management på BI. Stines bidrag har således vært ganske bredt, med tanke på hennes mange erfaringer fra flere misjoner.

Knut H. Grandhagen har gjort tjeneste som soldat i TMBN fra 1997 - 98, og var i Sarajevo i 1999. Knut studerte journalistikk fra 1999 - 2004, og ble sivilansatt i Forsvaret, hvor han var med på å produsere Hærens egne pamflett "Hærfra". I 2005 var han PIO i Afghanistan. Knut H. Grandhagen har med sin journalistiske bakgrunn, godt skildret det å være både soldat og presse og informasjonsoffiser i intops. I tillegg kommer han fra en forsvarsfamilie, hvor både bestefaren, og den ikke ukjente faren Kjell Grandhagen, nok har bidratt til Knuts gode totalforståelse av Forsvarets virke.

Alle foto er hentet fra boka «Kampklar».

Boka «Kampklar» ble ferdig på rekordtid

Offisersbladet møtte Knut H. Grandhagen og Stine Walmsnæss Skjæret, to av forfatterne av boka "Kampklar". Knut H. Grandhagen og en høygravid Stine W Skjæret, kan se tilbake på en produksjon som har gått med rekordfart. Det tok bare ett år fra forfatterne ble kontaktet, til boka var ferdig trykket.

Av Einar Holst Clausen

Boka "Kampklar" har blitt til etter et initiativ fra forlaget Damm. Boka er velskrevet og gir et meget godt innblikk i dagliglivet under tjenesten i internasjonale operasjoner, men også hvilke fysiske og psykiske utfordringer både soldater og befal står overfor. De fire forfatterne klarer med sine meget varierte og forskjellige tjeneste- og utdanningsmessige ballast, å gi en balansert skildring av de fleste aspekter ved å tjenestegjøre i skarpe operasjoner utenlands.

Offisersbladet møtte Knut H. Grandhagen og Stine W. Skjæret på Akershus Festning i begynnelsen av juni for et raskt intervju om boka "Kampklar".

Hvordan har dere opplevd perioden frem til utgivelse? De ferske forfatterne kunne fortelle om en meget hektisk periode fra start til mål. - Vi hadde mange fellesmøter på forlaget før, under og etter vår egen produksjon, fortalte Stine. Vi hadde en rekke koordineringsmøter og har hele tiden mailt og sendt sms'er til hverandre, kunne Knut tilføye. Begge understreket

at Damm Forlag hele tiden har vist meget god evne til forståelse, i tillegg til at de ledet oss gjennom hele prosessen på en utmerket måte.

Hvem er målgruppen for denne boken?

-Denne boken er skrevet for alle som enten har vært i intopstjeneste, har hatt sønner eller døtre som har gjort tjeneste, eller rett og slett for de som ønsker å vite mer om dette. Boka er skrevet på et lettforståelig språk, fritt for militære fagkoder og forkortelser, nettopp for at alle skal få med seg innholdet, sa Knut H. Grandhagen med et lurt smil.

Hvorfor skrive en slik bok? -Jeg har alltid hatt lyst til å fortelle den egentlige historien, og gi et bredere bilde av tjenesten i intops, og ikke den tabloide versjonen, sa Trine W. Skjæret. Knut tilføyde at ønsket om å bidra til bedre forståelse i samfunnet for hva det vil si å kjempe for frihet på et annet kontinent, og samtidig gi folk totalbildet, var viktig.

Både Stine og Knut var samstemte i at samarbeidet mellom de fire forfatterne har gått overraskende godt, med tanke på gruppens forskjellige faglige bakgrunn.

Stine ønsket også å kommentere kritikken av "Kampklar" i VG, der det ble sagt at forfatterne var for samkjørte.

-Vi har hver for oss skildret situasjoner vi har opplevd og hvordan dette har virket inn på oss, ut ifra vår faglige bakgrunn. At dette er sammenfallende for alle forfatterne, må vel heller tolkes dit hen at vi har truffet riktig med beskrivelsen av tjenesten i intops, sa en lettere irritert Stine W. Skjæret.

Medforfatter Kenneth Been Henriksen er utdannet teolog fra universitetet i Oslo, og jobber til daglig i HMKG som feltprest. Han har tjenesteerfaring fra Afghanistan og utdanning innen krise- og katastrofepsykiatri. Medforfatter Anne Kari Rom, er overlege og spesialist i arbeidsmedisin. Hun var medlem i Forsvarets stressmestringsteam for INTOPS fra 1996-2005, og har arbeidet med stressmestring i forbindelse med samtlige operasjoner. I dag er hun seniorrådgiver i TRADOK på Linderud. Verken Henriksen eller Rom kunne møte Offisersbladet til intervju på grunn av hektiske hverdager.

FORSVARETS LOGISTIKKORGANISASJON/ PRODUKSJONSAVDELINGEN SØKER ETTER BEFAL

Forsvarets logistikkorganisasjon/Produksjonsavdelingen (FLO/P) har ca 3000 ansatte organisert i 8 regionale baser spredd over hele landet, FLO/P sitt personell er også viktige bidragsytere i internasjonale operasjoner. FLO/P leverer logistikk og administrative støttefunksjoner til alle forsvarrets avdelinger.

I FLO/P har vi et stort antall vakante stillinger innen flere kompetanseområder. Vår virksomhet har derfor et stort behov for ny kompetanse, og vi søker etter unge kvinner og menn som kunne tenke seg en spennende utfordring i noen år fremover. Det presiseres at kunngjøringen av ledige stillinger ikke gjelder personell som allerede har en stilling som avdelingsbefal eller yrkesbefal, men befal som for tiden ikke er tjenestegjørende.

I tillegg til å besette ledige stillinger ønsker FLO/P også kontakt med personell som ikke søker en fast stilling, men som kun ønsker å stå på beredskapsliste for oppdrag i internasjonale operasjoner.

Stillingskategorier som skal besettes:

Det skal besettes stillinger som sersjant/kvartermester, fenrik, løytnant, kaptein/kapteinløytnant og major/orlogskaptein over et varierende spekter av fagområder som:

- vedlikeholdspersonell (mekanikere/teknikere) med mer
- forsyningspersonell, terminaltjeneste, kommandoplasstjeneste, administrasjon og regnskap
- vakt- og sikringsfunksjoner
- støttetjenester med mer

Krav til søkerne:

Søkerne må ha gjennomført grunnleggende befalsutdanning. De fleste stillingene krever at de som tilsettes er villig til, og forplikter seg til å delta i internasjonale operasjoner ved behov. Tilsetning forutsetter at søkeren tilfredsstiller medisinske krav for internasjonale operasjoner og består fysiske tester. Søkerne må kunne sikkerhetsklareres.

For en del av stillingene er det krav til/ønske om fagbrev eller annen dokumentasjon av faglig kompetanse.

Forsvaret skal i størst mulig grad gjenspeile mangfoldet i befolkningen. Det er derfor et personellpolitisk mål å rekruttere kvinner og personell med innvandrerbakgrunn.

Befal som allerede har et ansettelsesforhold til Forsvaret er ikke aktuelle som søkere i forhold til denne kunngjøring.

Arbeidssted:

Personell som tilsettes vil bli tilsatt ved en av våre 8 regionale FLO-baser etter Forsvarets behov og etter eget ønske/villighet.

Tiltredelse:

Etter avtale sommer/høst 2007.

Lønnsbetingelser:

Stillingene er lønnet etter Statens lønnsregulativ iht stillingens lønnsfastsettelse, varierende ut ifra stillingens kompleksitet, ansiennitet og utdanning.

Utover grunnlønn utbetales tillegg for øvinger, vakt, overtid med mer. Det gis egne lønnsbetingelser under beordringsperioder for internasjonale operasjoner.

Søknad:

Kortfattet søknad sendes med angivelse av hvilken type stilling som er ønskelig, og i hvilken landsdel det er ønskelig å tjenestegjøre.

Søknad om stilling skal inneholde en CV med oversikt over militær og sivil utdanning, fagbrev/faglig kompetanse og arbeidserfaring, sertifikater mm (må kunne dokumenteres ved forespørsel).

Kontaktpersoner:

Interesserte kan gjerne ta kontakt før søknad sendes.

Oberstløytnant Jan Erik Andreassen, tlf 63808193.
E-post: jaandreassen@mil.no

Kontorsjef Gustavsen, Petter Atle, tlf 63808128, mobil 48993710
E-post: pgustavsen@mil.no

Søknad sendes til:

Forsvarets logistikkorganisasjon/Produksjonsavdelingen
HRM-seksjonen
Postboks 10
2027 KJELLER

Søknadsfrist:

Det er fortløpende mulig å søke på stillinger som måtte være ledig til enhver tid.

Økt operativ evne gjennom effektiv logistikk

Rumenske fjelltropper:

NORGES JEVNBYRID

Romalias "Mountain batallion" har kanskje verdens beste styrke på fjellklatring. Norske jegere er kanskje verdens beste på vinterkrig. Nå vil de gjerne møtes til dyst.

Tekst: Henrik Pryser Libell
Foto: Thomas Haugersveen

– Vi vil konkurrere med norske offiserer og vintersoldater! erklærer oberst Stan Florin i den rumenske spesialavdelingen 21st Mountain Batallion

– Nordmennene er best, antakelig best, i verden, på vinterkrig og den tittelen vil vi utfordre, erklærer Florin.

21ste Mountain Batallion trener allerede sammen med amerikanske navy seals og britiske 3rd brigade commanders. Nå vil de utfordre nordmennene.

For de trenger de øvelsene de kan få. Romalias spesialtropp som forberedes for utenlandstjeneste. Etter et år i fjellene i Transylvania bærer det til tjeneste i Irak, Afghanistan, Kosovo og andre steder hvor fjellkunnskapen kommer til nytte.

Ikke elite

– Vi kaller oss ikke elitesoldater. Den betegnelsen lar vi andre bruke, sier

major Nicolae Uzkai, men både han og oberst Florin står inne for at de nok er i verdensklasse når det gjelder klatring. Rumenske fjellbataljon-soldater kan rappelere ned fra høyder oppe i 120 meter, med geværet foran seg, i angrep mot fienden.

"Australsk klatring" heter det, og oberst Thor Lysestøen, norsk forsvarsattaché i Bucuresti, tror nok norske soldater har mye å lære av sin rumenske motpart hvis de to kunne møtes til dyst. Et mulig møte mellom 21 Mountain batallion og Hærens styrker kan vel bli mulig etter at Knut Eide besøkte Romania før jul.

Rumenske soldater er en viktig del av både EUs og NATOs militære styrke og derfor en viktig del av rumensk utenrikspolitikk som sådan. Romania er den fjerde største bidragsyteren i Enduring Freedom, og offiserer og soldater fra 21st mountain batallion er i dag i tjeneste i Angola, Bosnia, Afghanistan og Kosovo. I Irak har de som oppgave å være livvakt for FN-utsendinger.

I Afghanistanstjenesten er rumenerne, fjelltrente som de er, sendt til Kabul, al Qaidas kjerneområder i grenselandet med Pakistan.

Stalingrad

Til nå har rumenerne bare mistet fire mann i Irak og Afghanistan. Hver mann er umistelig, men tallet er likevel lite sammenlignet med bataljonens forhistorie. 21st fjellbataljon fra Romania var en av de elitestyrker som fikk hardest medfart og mest krigserfaring i hele andre verdenskrig. De brøytet først vei for tyskerne hele veien til Stalingrad, og dernest skiftet de side til de allierte og brøytet veien for sovjetmakten til Berlin.

Bakgrunnen for dette skiftet av partner midt i krigen var at rumenerne opprinnelig allierte seg med tyskerne for å gjenvinne Bessarabia, idag Moldova, fra sovjeterne. Når målet var nådd, var det meningen at Romalias rolle i krigen var over, men den rumenske forsvarssjefen ble likevel overtalt til å fortsette helt til Odessa,

IGE PÅ FJELL

Sevastapol, og så til Stalingrad. Dermed kom fjellbataljonen til å spille en avgjørende rolle i krigen på østfronten, som kostet dem blod. Utenfor Stalingrad skal den rumenske hær under ett, uten at tallet kan bekreftes, ha mistet så mange som 200 000 mann.

Fra august 1944 skiftet styret i Bucuresti, og den rumenske fjellbataljonen sloss deretter sammen med sovjeterne i felttoget som rullet inn over Tsjekkia, Slovakia og Ungarn.

Kald krig

Etter dette falt Romania inn under den sovjetiske forsvarsparaplyen, men de hadde ingen styrker i Warszawapakten, kun generaler. Både i Ungarn i 1956 og i Tsjekkoslovakia i 1968 nektet rumenske militære å bidra til å slå ned opprørene mot Moskva. Men det var først da jernteppet falt for godt i 1989 at samarbeidet med Vesten ble tett.

– Romania var det første landet til

å signere NATOs partnerskap for fred, allerede i 1994, forteller Romanias NK stabsjef, generalløytnant Sorin til Officersbladet.

Ti år senere ble landet NATO-medlem og i år ble landet EU-medlem. Idag bidrar rumenerne i NATO særlig med nisjene infrastruktur-ingenjører, etterretning, militærpoliti og trening av lokale hær- og politistyrker.

– Ikke minst er fjellbrigaden en viktig del i våre bidrag, presiserer Sorin.

– Tjenesten har strenge opptakskrav. Soldatene må være utholdene, de må kjenne fjellene - og, de må være djevler på ski og på å klatre.

– Jeg husker en gang jeg skulle inspirere troppene. Guttene klatret oppover fjellet. De fortsatte å klatre og klatre. Til sist var de bare en grønn prikk høyt oppe, derfra rappelerste de ned, forteller Sorin.

– Jeg var imponert. Da de kom ned sa jeg til dem "Dere er godt trent, men dere er ikke gode i hodet heller!"

Stabssjef, Generalløytnant Sorin.

Oberst Florin, sjef 21ste Mountain Battalion

FAKTA:

Romania

Armata Romana består av hærstyrkene, marinen og flyvåpenet.
Tilsammen 90 000 personell, 15000 sivile.
NATOmedlem 2004, EU 2007.
Profesjonalisert forsvar siden 2007.
Forsvarsbudsjett 2,21 milliarder euro.
Den rumenske hæren er blant tidligere Øst-Europas mest moderne hærer.
Stridsvogn R-85 M1 og Gepard
luftvernssystemet er hærens viktigste våpen.

Romania i utlandet:

Bosnia (45), EUFOR
Kosovo (85), KFOR
Afghanistan (479, 193, 6) ISAF, samt en elitetropp (39)
Irak (405), Enduring Freedom, samt et kompani (100) for FN.

Kilde: Den Norske Ambassade i Romania

MARINEMESTER FREDRIKSTAD

Sjefen for Kysteskadren har ved flere anledninger sagt at Marinemesterskapet er prioritert tjeneste. Etter en tids opphold er igjen mesterskapet i Sjøforsvarets fokus noen hektiske dager, denne gangen i Fredrikstad.

Thomas Garmannslund på akterskipet av KNM Narvik.

Tekst og foto: Pål Sævik, OTV BFO Viken

I strålende vær ankom fartøyene til Plankebyen. Åpningen av besøket ble besørgert av Kongelige Norske Marines Musikkorps. Om bord på KNM Narvik ønsket ordfører i Fredrikstad, Ole Haabeth, Sjøforsvaret velkommen til byen. Han ga uttrykk for at besøket er spesielt kjærkomment etter at Forsvaret la ned sin faste virksomhet i byen for noen år siden. Sjef Kysteskadren, Håkon Tronstad, takket for at de fikk anledning til å komme. Fredrikstad har historie som garnisonsby gjennom flere hundre år og er dertil en by med lange og stolte idrettstradisjoner. Flåtebesøket og Marinemesterskapet var derfor et flott innslag i bybildet.

Hensikten med mesterskapet er å stimulere og motivere til fysisk trening, samt øke lagånden og samholdet om bord. I tillegg skal mesterskapet gi rekreasjon og ny giv til videre tjeneste. Det konkurreres i 15 øvelser fordelt på individuelle øvelser og lagøvelser. Marinemesterskapet har historisk sett vært fartøyenes idrettskonkurranse. Med de organisatoriske endringer som har skjedd i Sjøforsvaret de senere år så var det naturlig å også gjøre endringer i deltakelsen. Derfor ble det fra i år også deltakelse fra landbaserte avdelinger.

Fregatten KNM Narvik tilhører Oslo-klassen, som etter hvert skal avløses av den nye Fridtjof Nansen-klassen. Narvik skal snart tas ut av operativ tjeneste. Etter Marinemesterskapet så skal fartøyet delta i øvelse Noble Mariner. Videre blir det et

siste besøk i Oslo. Fartøyet skal deretter til Horten for å omgjøres til flytende museum. Da blir ringen sluttet, fordi KNM Narvik ble bygget ved Marinens Hovedverft i Horten for over 40 år siden. Under Offisersbladets besøk om bord var det ingen synlige tegn på at KNM Narvik snart skal pensjoneres. Nylig hadde de foretatt øvelsesskyting. Men det var rent over alt og vedlikeholdsmaling pågikk.

Tjenesten om bord

Mannskapet om bord på KNM Narvik ga uttrykk for å trives med tjenesten. Løytnant og BFO-medlem Thomas Garmannslund har tjenestegjort om bord i to perioder og hadde bare positive ord om tjenesten. Da Offisersbladet var på besøk, så var han utehavende befal.

Ole Haabeth og Håkon Tronstad i hyggelig samtale.

*KNM Narvik ved
Tollbodbygga i Fredrikstad.*

Første konkurransedag

Tekst & Foto: **Jimmy Bjerkansmo og**

Lars Omberg

Første konkurransedag sto fotball og innledende runder i tautrekking på programmet. Kampene ble spilt på det flotte anlegget ved Kongsten fort i Gamlebyen. Tautrekkingen foregikk i solskinn i gågaten i Fredrikstad sentrum.

Stor innsatsvilje og godt humør preget deltagerne på de fire fotballbanene. Humøret ble ikke dårligere når kokkene serverte grillert burger og pølse til lunch. I

tillegg til BFO, var også Forsvarets personeltjenester og Sjøforsvarets rekrutteringstjeneste tilstede og orienterte om sine tjenester. Magnus Lunde og Torje Thorsen sa til Offisersbladet at i tillegg til å være et sosialt flott arrangement, var dette også med på fremheve betydningen av fysisk fostring som en av kjerneverdiene i Sjøforsvaret.

Konkurransedag to ble gjennomført i et etterhvert nydelig vær på sentralanlegget på Lisleby, noen kilometer utenfor Fredrikstad sentrum. På dagens program sto 3000m, 1000 m stafett og hiveline. Beste tid på 3000 m var etter det Offisersbladet erfarer

på 10.08. I stafetten var det Marinejeger-våpnet som hevdet seg, og tok henholdsvis første og andre plass. På tredje plass kom KNM Narvik's lag. På ettermiddagen andre konkurransedag var det igjen duket for stor dramatik i gågaten i Fredrikstad. Ett stort antall uniformerte og sivile tilskuere fikk se at Fredrikstad kommune banket Marinens ledelse i tautrekking, men marinens ledelse med SJKE i spissen ga kommunen en skikkelig kamp. I den virkelige tautrekkingskonkurransen gikk til slutt 1.MR til topps, mens annen og tredjeplass gikk til henholdsvis KNM Narvik og Marinens Jeger-våpen.

Det lå tett i tett med fartøyer til havn i Fredrikstad.

BFO's stand på sentralanlegget ble flittig besøkt, ikke minst fordi sukkerbehovet ble ivaretatt med BFO sjokolade og twist til de som var innom.

ITALIENSKE JAGE

er meget godt fornøyd med Eurofighter Typhoon

Offisersbladet ble sammen med annen internasjonal presse invitert til Italia for å bli orientert om Eurofighters industrielle utvikling, og de erfaringene to Italienske jagerflyskvadroner har fått i løpet av 2.900 flytimer og tre år med Eurofighter Typhoon.

Konferansebordet til skvadronen er høyderoret fra en Starfighter og fire av stolene er gamle utskytningsseter.

Tekst & Foto: Einar Holst Clausen

Produksjons- og medlemslandene Storbritannia, Tyskland, Italia og Spania har til sammen mottatt 120 Eurofighter Typhoon, som til nå har fløyet totalt 17.600 timer. De Italienske kampflyskvadronene fikk sine første Eurofighter Typhoon(Tranche 1) i 2004, og frem til i dag har Italienerne flydd 2.900 timer uten problemer med sine 18 nye kampfly. Italia har bestilt ytterligere 46 av de 226 videreutviklede Eurofighter Tranche 3, som medlemslandene har bestilt med levering i 2009. Typhoon produseres i de forskjellige medlemslandene i Eurofighterkonsernet, som består av EADS Tyskland, EADS Spania, BAES Systems

Storbritannia, og Italienske Alenia Aeronautica. Med utvidet bruk av kompositmaterialer og glassfiber, har Eurofighter i følge ledelsen redusert vekten med 13%, og oppnådd 30% bedre stivet i skroget. Selv om flyets komponenter og deler produseres i flere land, sluttmonteres og prøvflys det på Warton i Storbritannia.

I tillegg til de allerede 120 produserte Typhoons, har konsernet kontrakter på levering av ytterligere 620 fly. Pågående forhandlinger med India, Sveits, Saudi-Arabia og kanskje Japan og Korea, har et potensial på levering av opp til 600 nye Typhoons.

Grosseto Air Force Base

Under transporten til 9. og 20. skvadron på

Grosseto Air Force Base, ble "helt tilfeldig" to nye transportfly av typen C-27J benyttet. Denne tomotors miniutgaven av Hercules er meget aktuell som transportflykandidat i flere land, og den imponerte da også pressen med en enorm skyvekraft og stigeevne(noe som sikkert også var meningen).

Grosseto (4th Stormo) er en av åtte jagerflystasjoner i Italia. Basen der 9. skvadron er den operative skvadronen, og 20. skvadron er en utdanningsskvadron, bar preg av at det Italienske luftforsvaret har betydelig bedre økonomi enn vårt luftforsvar. Mye av infrastrukturen på basen var nesten nytt, og både hangarer og kontorfasiliteter var moderne og misunnelsesverdige flotte. Legg også merke til bildet av pilotenes

RFLYGERE

Et internasjonalt presseoppbud fikk demonstrert "scramble" på skvadronen i Grosseto Italia.

Eurofighters svært moderne cockpit.

Pilotene fortalte om sine erfaringer med Eurofighter.

Fra rommet med Eurofighter simulatoren.

oppholdsrom, som de selv på en kreativ og flott måte har ordnet selv.

Stasjonssjefen, oberst Vincenzo Nuzzo, fortalte at alle mål om utsjekkede Eurofighterpiloter og krav til antall flytimer, har blitt overholdt. I starten av 2004 var riktignok logistikken og det faktum at stasjonen hadde for få teknikere, en stor utfordring. Hans mål er imidlertid at hver enkelt pilot skal få 150 flytimer i året. Nuzzo understreket at Eurofighter er et avansert fly med avanserte systemer, også på vedlikeholdssiden. Dette krever et nitidig innføringsarbeid, og for noen en stor omstilling i forhold til det de er vant til med andre jagerflytyper. Han sa også at denne "maskinen" tåler mer G-belastning enn det

pilotene kan tåle, så han har pålagt de ukentlige store doser med fysisk trening.

Flere av jagerflygerne på 4th Stormo, som i dag flyr Eurofighter, har operativ erfaring fra både F-18, F-16, Mirage og Tornado, noen også fra F-104 Starfighter. Alle jagerflygerne som orienterte forsamlingen, fremhevet hvor lett det er å fly/operere Eurofighter i forhold til andre flytyper. Overlegen motorkraft, utmerkede manøvreringsegenskaper, lang rekkevidde, svært moderne avionikk/teknikk, samt evnen til å kunne fly i 55.000 fot i mach 1,8 var det som de gledet seg mest over. Skåret i gleden var som de sa, at amerikanerne har sin F-22.

Pressefølgget fikk uansett full omvisning på begge skvadronene, og det vi la spesielt godt

merke til var operasjonsrommet hvor det myldret av datautstyr og PCer. Mye av planleggingen før hvert "mission" er nemlig databasert, på lik linje med monitoreringen av tekniske systemer og vedlikehold etc. På utdanningskvadronen (9. skvadron) fikk vi i tillegg se den enkle simulatoren, som brukes for å lære nye piloter basis Eurofighter-kunnskaper. Som en liten kuriositet, kan nevnes at det var litt spesielt å rusle rundt i befalsmessen på Grosseto etter lunchen, og titte på gamle flybilder og malerier av italienske jagerfly fra 1942, som angriper engelske Hurricanes. Men dette italienske feilgrepet er vel for lengst glemt, eller er det ikke det?

Våpenhjelpen

– gavepakkene som gjorde Forsvaret bortskjemt

Når utfordringene i dagens forsvar diskuteres, er det noen som ser med lengsel tilbake til den kalde krigens tid. Den gangen hadde Forsvaret tilsynelatende råd til å holde mye større avdelinger, utstyrt med moderne materiell etter datidens standard. Mange klandrer gjerrige folkevalgte for at vi ikke kan opprettholde en like stor organisasjon i dag. Det er ikke mange som tenker over at Norge gjennom deler av den kalde krigen fikk det meste av sitt forsvarsmateriell kostnadsfritt fra USA.

Kjetil Skogrand, Institutt for Forsvarsstudier

Det amerikanske våpenhjelpprogrammet ble etablert i oktober 1949. Norge mottok de første forsendelsene på vårparten året etter. I løpet av de neste 15 årene mottok Norge militært materiell til en anslått verdi av mellom 65 og 103 milliarder 2002-kroner, avhengig av beregningsmetode. Men slike verdianslag er misvisende – det ville vært betydelig dyrere å kjøpe tilsvarende materiell på det åpne marked.

Et mer illustrerende inntrykk av våpenhjelpens betydning framkommer ved å påpeke at 85 prosent av norsk militært materiell i perioden 1950–1965 kom gjennom våpenhjelpen.

I tillegg til våpenhjelpen fikk Norge støtte til utbygging av militære anlegg gjennom Natos infrastrukturprogram. Også her var det i praksis USA som betalte. Flystasjoner, havner og lageranlegg ble bygget for midler som kom utenfra. Det norske Forsvaret som

reiste seg på 1950-tallet var basert på eksterne tilskudd.

Gjennom våpenhjelpen fikk det norske forsvaret disponere materiell som både i kvalitet og mengde lå langt over det en småstat kunne forventes å makte med egne ressurser. Materiellet ble dessuten i flere tilfeller modernisert eller skiftet ut med nyere utstyr gjennom perioden. Dette var særlig tilfelle i Luftforsvaret, der Norge benyttet flere av tidens mest sofistikerte jagerfly, delvis i store antall.

Våpenhjelpen ble gradvis nedtrappet allerede i løpet av 1960-tallet. De amerikanske bevilgningene tok slutt i 1967–68, og de siste leveransene til Norge kom et tre–fire år senere. Likevel fikk amerikansk materiellassistanse betydning i lang tid framover. Det skyldtes delvis at Norge også fikk svært gode avtaler med amerikanerne om materielle leveranser utenom våpenhjelpprogrammet, blant annet om kjøp av transportfly av typen C-130 Hercules, og utbyggingen av Marinen gjennom Flåteplanen av 1960. Men like viktig var det at

mye av utstyret fra våpenhjelpen hadde lang levetid og kunne utgjøre kjernen i Forsvarets materiellpark i flere tiår framover, i enkelte tilfeller helt inn i det 21. århundre.

Militære materiellanskaffelser skal i prinsippet markere slutt punktet i en nasjonal utredningsprosess der trusselbilde, strategi og doktriner veies opp mot ressurser og tilgjengelig teknologi. I perioden da Norge mottok våpenhjelp, ble denne prosessen i en del tilfeller snudd på hodet: Forsvaret utviklet bruksområder og doktriner som var tilpasset det materiellet som ble stilt til rådighet utenfra. Det var ikke nødvendig å bygge opp tung kompetanse for å utrede materiellinnkjøp. Først da våpenhjelpen tok slutt, ble slik kompetanse på nytt etterspurt.

Sammen med infrastrukturprogrammet innebar våpenhjelpprogrammet at brorparten av nasjonale forsvarsbevilgninger kunne kanaliseres til å dekke driftsutgifter. Det skapte ubalanser i organisasjonen – ikke minst este Forsvarets ledelse ut under våpenhjelpperioden. Men det var ikke bare det øverste ledelsesapparatet som ble

påvirket. Hele forsvarsstrukturen som ble bygd opp gjennom 1950-årene, var preget av at materiellet ble levert praktisk talt gratis utenfra, mens flyplasser, havner og andre anlegg ble finansiert gjennom Natos tilskuddsordning. De reelle kostnadene ved den omfangsrike norske strukturen ble derfor ikke synlige. Det norske forsvaret ble sementert i en struktur som i omfang og utstyr ikke sto i samsvar med det nasjonale bevilgningsnivået. Det som ble oppfattet som forsvarsorganisasjon av passende omfang, var i virkeligheten mye større enn det selv den kalde krigens nasjonale forsvarsbudsjetter var i nærheten av å dekke.

Allerede på 1980-tallet begynte ubalansen mellom bevilgninger og struktur å bli et økende problem, etter hvert som materiellet fra 1950- og 1960-tallet ble foreldet og måtte byttes ut med egenfinansiert materiell. Problemet ble enda mer alvorlig av at prisen på forsvarsmateriell økte raskere enn den allmenne prisstigningen – en tendens som skulle bli stadig mer tydelig.

Da den kalde krigen tok slutt, reduserte bevilgende myndigheter forsvarsbudsjettene. Men disse reduksjonene kan ikke alene forklare hvorfor Forsvaret kom inn i en alvorlig krise i løpet av 1990-årene. Skjebnen ville nemlig at den kalde krigen sluttet samtidig som mye av våpenhjelpmateriellet var i ferd med å bli foreldet. Moderate reduksjoner i forsvarsbudsjettene ga derfor alvorlige utslag, siden de kom på et tidspunkt da Forsvaret i realiteten hadde behov for store ekstra investeringer. Dessuten viste det seg svært krevende å dempe de høye driftsutgiftene.

Verken i forsvarsledelsen eller på politisk hold var det i første omgang vilje til å ta inn over seg de store strukturelle ubalansene. Det hadde jo gått så bra gjennom flere tiår. Både militære og politiske myndigheter hadde vent seg til å leve godt på amerikansk regning.

Først mot slutten av 1990-tallet startet omsider omleggingen til et bærekraftig forsvar basert på norsk egenfinansiering.

Omleggingen kom sent, og noe som bidro til at den ble ekstra smertefull.

Et gammelt ordtak sier at det skal god rygg til å bære gode tider. Forsvaret hadde gode tider under den militære oppbyggingen under første del av den kalde krigen. Dessverre var ikke ryggraden sterk nok: Forsvaret la seg til uvaner og forventninger som skapte store problemer da gavepakkene til sist måtte erstattes fra egen lomme.

FAKTA:

Kjetil Skogrand er seniorforsker og leder for seksjonen for norsk sikkerhets- og forsvarspolitik ved Institutt for forsvarsstudier. Han har tatt doktorgrad på et arbeid om norsk forsvarshistorie i perioden 1940–1970. Skogrand har tidligere vært statssekretær i Utenriksdepartementet.

IRAK – OG DERET AFGHANISTAN?

Bedre terroristtaktikk mot helikoptre

Av John Berg

Amerikanernes tap av helikoptre i Irak steg faretruende på nyåret, grunnet mer sofistikert taktikk fra terroristenes side. Taktikken er blitt både mer oppfinnsom, analytisk og først og fremst massiv.

I tiden mellom Gulfkrigen i 1991 og angrepet på Irak i 2003 fløy amerikanerne, med en viss britisk støtte, mer enn 300.000 kampflytokt over "no fly" sonene i sør og nord, uten at irakerne klarte å skyte ned et eneste fly. To fly gikk ned grunnet tekniske feil, men i begge tilfellene var det mulig å hente ut crew'ene med helikopter.

Fly, ikke helikoptre

Dette var kampfly, som kunne holde seg i større høyder og angripe de irakiske midtels- og høytrekkende missilsystemene så godt som hver gang Saddams luftvernradarer belyste flyene. Men på denne måten fikk

amerikanerne aldri bukt med det lavtdekende luftvernet. Allerede under angrepet i 2003 skulle det gå annerledes, og det var helikoptrene som viste seg sårbare.

Da Republikanergardens Medina-divisjon ble søkt angrepet ved Kerbala av AH-64 Apache angrepshelikoptre 23. mars 2003, ble to Apacher skutt ned og hele 27 skadet. Taktikken er interessant og peker fremover mot utviklingen på nyåret 2007.

Massiv taktikk

Irakerne brukte observatører i sivil som rapporterte Apachene. I et velvalgt øyeblikk ble lysene i Kerbala slått av og så på; dermed svermet hundrevis av irakske soldater ut i gatene og opp på hustakene og begynte å skyte opp i luften.

I dag har amerikanerne blant annet identifisert bruk av observatører på både offroad- og motorsykkel. Taktikken er imidlertid i hovedsak basert på store, nøye for-

beredte stillingsområder der de amerikanske helikoptrene erfaringsmessig flyr lavt, eller der helikoptrene regulært narres inn i bakhold, med et relativt beskjedent mobilt innslag bestående av 12,7 mm (må ikke forveksles med vår 12,7 mm) og 14,5 mm eks-sovjetiske tunge maskingeværer på truck. Innslaget av MANPADS (lette og bærbare, skulderavfyrte luftvernmissiler) synes også forholdsvis beskjedent. Derimot brukes RGP'er (lette og bærbare, skulderavfyrte panservernraketter), ofte med brannrør som er modifisert for tempering, slik at stridshodene eksploderer i luften og ikke ved anslag som normalt. RGP'er brukes på ca 100 m hold.

Store tap

Michael Knights har gitt en detaljert beskrivelse i Jane's Intelligence Review av hvordan en UH-60 Blackhawk ble skutt ned nær Baqouba 20. januar. Alle 12 ombord ble

TER

drept. Helikoptret var det bakerste av to som fulgte en rutinemessig brukt transitt rute. Det ble beskyttet fra en rekke posisjoner, blant annet fra en 12,7 mm på lasteplan og fra bygninger og en allé. Helikoptret utløste flares (narrebluss mot inferarøde søkere), noe som kan tyde på at missilvarsleren slo ut.

Etter treff i girboksen prøvde helikoptret å nødlande, men like over bakken ble det truffet av en RPG og krasjet ukontrollert. Den andre Blackhawken og flere andre helikoptre som kom til beskjøt stillingene. En QRF (Quick Reaction Force) som kom til på en vei ble rammet av en grøftebombe, noe som sier sitt om hvordan terroristene forbereder slike operasjoner. Her ble ytterligere en amerikaner drept.

Inspeksjon av området avdekket en rekke forberedte stillinger for tunge maskingevæ-
rer, RPGer og bombekastere. Røret etter en
avfyrt SA-7b Grail (Strela-2M) MANPADS,

og en Grail som ikke var avfyrt, ble også funnet. Stillingene var plassert for å mulig-
gjøre overlapping og beskytning fra flere
kanter.

Tradeoff

Knights skriver at terroristene har tatt i bruk
tyngre våpen som 12,7 mm og 14,5 mm
maskingevæ-
rer også for å kunne nå opp i
høyden helikoptrene vanligvis opererer i for
å unngå småkalibret ild, til tross at disse
tyngre våpnene er vanskeligere å frakte
usett inn og få ut igjen i tide. (En 12,7 mm
DShK veier 34 kg uten vugge og fot, og
med to-hjuls trefot kommer vekten opp i
167 kg.)

Det anvendes også anti-helikopter miner
på sannsynlige landingssteder, med radio-
frekvens nærhetsutløser og splintladninger
som skytes opp og eksploderer i ca. 15 m
høyde. En lignende mine med passiv infra-
rød utløser har ødelagt en britisk C-130J

Hercules under landing på en feltflystripe i
Maysan. Flyet klarte å lande men måtte
forlates og ble derfor demolert.

Etterretning

Terroristenes etterretning, overvåking og
oppklaring blir åpenbart stadig bedre. Hele
bildet vitner om at nettverk og organisasjon
er i utvikling.

Antallet MANPADS i terroristenes hender
kan synes å være en begrensende faktor.
Men i slutten av februar ble hele 50 SA-7
funnet i et våpenlager nær Bagdad.

Angrep på helikoptre har åpenbart høy
prioritet også fordi det kan gjøres video-
opptak som kan brukes i propagandaen.
Terroristenes krav på antall ødelagte heli-
koptre er imidlertid sterkt overdrevne.

Viktig avtale om kystsikkerhet

Sikkerhet langs kysten var tema på det årlige møtet mellom Kystverket og Forsvaret. I år ble også det omfattende avtaleverket mellom de to etatene formalisert.

Kystverket og Forsvaret har et omfattende samarbeid, og det faste årlige møtet på toppnivå ble avholdt 10. mai i Bodø ved Landsdelskommando Nord-Norge. Sjefen for Forsvarets operative ledelse, viseadmiral Jan Reksten og den nye kystdirektøren, Kirsti Slotsvik ledet hver sin delegasjon under møtet.

- Kystverket og Forsvaret opererer i samme farvann, og vi har en felles interesse for at aktiviteten langs kysten skal foregå på en sikker og bra måte, sa Reksten. - Det er derfor svært viktig at vi har god kontakt og et godt samarbeidsklima.

Før årets møte var det lagt ned et stort arbeid for å gi det omfattende avtaleverket mellom de to etatene en bedre struktur. Rundt 30 - 40 forskjellige avtaler og overenskomster skal reduseres til et håndterlig nivå, og i dag ble den overordnede paraplyavtalen underskrevet ved en signeringsseremoni under det årlige møtet. Denne avtalen danner overbygningen for de mer spesifiserte avtalene som omfatter både teknisk støtte gjennom Forsvarets Logistikkorganisasjon, direkte bistand fra Kystvakta og samordnet aktivitet og støtte gjennom Forsvaret operative ledelse (FOL). Landsdelskommando Nord-Norge og Kystverket har sammen ansvaret for utarbeidelse av disse avtalene som omfatter en mengde støtteoppdrag. Kystvakta er en svært viktig aktør i dette bildet, noe som også ble demonstrert ved at Sjef Kystvakten, flaggkommandør Arild-Inge Skram, signerte en av underavtalene under møtet.

- Kystverket har selv svært mange personer som er involvert i dette arbeidet, og som har det som hovedansvar. Men selv det er ikke nok hvis det virkelig oppstår alvorlige situasjoner. Derfor er vi svært glad for den støtten vi kan få fra Forsvaret for å løse disse viktige oppgavene, både på daglig basis og i krisesituasjoner, sa den nye Kystdirektøren, Kirsti Slotsvik.

Sjefen for Forsvarets operative ledelse, viseadmiral Jan Reksten og Kystdirektør Kirsti Slotsvik

 Tekst og bilder John Espen Lien

Unik festningshistorie samlet i 12 praktbøker

Den 22. mai ble det lansert 12 bøker som samler unik dokumentasjon om Norges nasjonale festningsverk. Både i bokform og på internett blir informasjon om historie, byggemåte og kulturhistorisk egenart for hver bygning og befestningsanlegg nå gjort tilgjengelig for alle. Dette er resultatet av Norges mest omfattende arbeid innen vern av historiske byggverk.

Offisersbladet var tilstede på Akershus Slott, der både Riksantikvaren og Forsvarsministeren, roset Forsvarsbygg og Nasjonale Festningsverk for den svært grundige og historisk viktige jobben de har utført. Hver og en av de 12 bøkene, er en verneplan for den enkelte festning, og gjennomgår, klassifiserer hver enkelt bygning og alle deler av befestningsanlegget, herunder funksjon, historie, byggemåte og verneverdi. Dette danner grunnlaget for Riksantikvarens verner av festningsverket. Nasjonale Festningsverker gjennomførte et særdeles

vel gjennomført og regissert arrangement på Akershus Slott. Tidsplanen ble holdt med militær presisjon, og de fremmøtte fikk også et overraskende besøk av Karl den 12. i full mundur.

Borhaven er ansvarlig for bygningsvern i Nasjonale Festningsverk som forvalter Norges historiske festningsverk fra Vardøhus i nord til Møvik i sør. - Et viktig mål for oss er å skape nytt liv på historisk grunn og gjøre festningene tilgjengelige for publikum. Men vi skal også sørge for at festningene blir overlevert i bedre stand til neste generasjon enn da vi selv overtok dem,

sa Borhaven. Arbeidet med verneplanene ble påbegynt allerede i 1993, så det er et svært omfattende prosjekt som passerer en milepæl i dag. Det har kommet opp mye ny kunnskap underveis.

Vil dere vite mer, så logg inn på den informative og fine hjemmesiden <http://www.nasjonalefestningsverk.no>. Bøkene vil også bli solgt gjennom lokale verneforeninger, som vil bruke inntektene til beste for "sin" festning. Dette er første gang en så omfattende forsvarthistorie gjøres tilgjengelig for allmennheten.

 enar.holst.clausen@bfo.no

Forsvarsdepartementet signerte samarbeids-avtale med Eurofighter

Offisersbladet var til stede når Eurofighters nære bånd til Norge ble styrket i en ny avtale om videre teknologisamarbeid. Forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen fortalte at dette er en avtale som forplikter departementet til å støtte med 75 millioner pr år i to år. Dette kommer i tillegg til de 300 millionene vi tidligere har støttet med, sa Strøm-Erichsen. Hun understreket også at tilsvarende avtale er skrevet med svenske JAS Gripen, og at dette er et ledd i FDs plan om å ha tre likeverdige kandidater til nytt kampfly i Norge, presiserte Forsvarsministeren.

Eurofighters konsernsjef Aloysius Rauen(t.v) signerte industriavtalen med Forsvarsdepartementet, representert ved forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen og departementets materielldirektør Leif Lindbäck(t.h). Til stede var også den tyske ambassadøren til Norge, Roland Mauch(i midten), som representerte de fire Eurofighter-nasjonene Italia, Spania, Storbritannia og Tyskland.

Sjansen er stor for at det er mer lønnsomt for medlemmer av Befalets Fellesorganisasjon å samle forsikringene sine i If.

Avtalen mellom BFO og If sikrer deg som medlem rabatt på de private forsikringene dine. Du får 10 prosent rabatt på forsikring av personbil, villa, hytte, motorsykkel, fritidsbåt, verdisak, husdyr og veteranbil.

Og husk – det er ekstra lønnsomt å samle alle forsikringene i If. Da kan du bli If Pluss-kunde og oppnå ytterligere rabatt og andre fordeler. Spør oss om hvilke forsikring som teller for If Pluss

Vil du vite mer?

Ring Forsvarets Personellservice på
telefon 23 09 24 50 eller mil 05 10 24 00

Rolig, vi hjelper deg.

Arne Lycke
Arne Lycke, risikospesialist

www.if.no Tlf: 02400

KILDE: WWW.IF.NO

nr 6834560

Kampflyet JSF i motbør: USA INFORMERER

Av John Berg, forsvarsanalytiker

Kampflyet JSF (Joint Strike Fighter) er i motbør. I USA blir Kongressen og opinionen holdt orientert til minste detalj. Her hjemme gjør ikke Forsvarsdepartementet mine til å informere.

USAs Flyvåpen er i økonomisk krise og trenger 20 milliarder dollar mer per år for å gjennomføre planene sine. Lite tyder på at slike penger kommer. Det må spares og kuttes, og det blir stadig klarere at US Air Force prioriterer den ytterst avanserte og svinedyre jageren Lockheed Martin F-22 fremfor JSF, Lockheed Martin F-35 Lightning II. Også andre vanskelige prioriteringer vil kunne ramme JSF.

40 år!

Pentagon har nå foreslått å redusere antall JSF som kan produseres for US Air Force (men ikke for andre kjøpere) fra opprinnelig planlagt maksimalt 110 fly per år til maksi-

mum 48 fly per år. I praksis betyr dette for det første at prisen per fly vil gå opp, for alle kjøpere, og for det andre at US Air Force vil bruke mer enn 40 år hvis man fastholder det planlagte totalantallet på 1763 fly.

Rett nok anskaffet US Air Force F-16 over nesten 30 år. Men F-16 var i realiteten uten konkurranse. Det er ikke JSF. Et sannsynlig utfall er at plantallet på 1763 fly kuttes drastisk, og dermed vil prisen gå ytterligere opp. For to år siden antydte US Air Force plantall helt ned mot 1100 fly, men fra i fjor var budskapet at man ikke lanserer slike forslag samtidig med at man ber om forutsigbarhet i planleggingen. Forslaget om kutt til maksimalt 48 fly per år vil ikke bli endelig behandlet før i Senatets og Representantenes hus' felles budsjetttrunde til høsten. Og knapt nok da, for amerikanerne endrer ofte planene fra år til år. Men foreløpig er det enighet om at produksjonen de første årene begrenses til noen ganske få fly.

"Skytes ned"

Et typisk eksempel på at man aldri skal si aldri når det gjelder amerikansk forsvarsplanlegging er, at det for bare få måneder siden ble erklært som opp- og avgjort at produksjonen av superjageren F-22 vil stanse på 183 fly. Men den gang ei. F-22 bygges på produksjonslinjen som skal overtas av JSF. Men siden det blir stadig klarere at JSF blir forsinket, har US Air Force nå foreslått å bygge ytterligere 20 F-22, tilsvarende ett års produksjon, for å slippe å ha denne ytterst avanserte og nærmest ufattelig dyre produksjonslinjen stående uavirksom, med sine tusenvis av spesialister og hundrevis av underleverandører. Det ligger i kortene at det vil komme forslag om enda flere F-22. US Air Force har definert sitt behov til 381 fly.

Men hvor skal pengene tas? Det kan vanskelig bli andre steder enn fra JSFs budsjett. Det vil i såfall måtte bety at

Men ikke Norge

F-22 "skyter ned" et antall JSF, og at prisen går opp. Det er forlenget tindrende klart at US Air Force prefererer F-22 fremfor JSF.

US Navy

Samtidig signaliserer US Navy og Marine Corps at de vurderer å anskaffe flere av sitt nåværende mest avanserte strike fly, Boeing F/A-18E/F Super Hornet, som en gardering mot stadig mer sannsynlig forsinkelse i JSF leveransene. Hvor skal i såfall pengene tas? På toppen av dette har Australia, en stor JSF-partner med planer om 100 fly, allerede besluttet å kjøpe 24 F/A-18E/F, grunnet forventet JSF forsinkelse.

Både US Navy, marinekorpset og Australia bedyrer at de ikke vakler i troen på JSF. Men analytikere bemerker at mens reklamen hele tiden har hevdet at JSF blir uovertruffen, fremstår F/A-18E/F nå å plutselig som en akseptabel erstatning.

Ikke slutt her

Men det er ikke slutt her. I USA verserer en debatt der det hevdes at fly som JSF, og for så vidt også F-22 (men ikke den hangarskipkapable F/A-18E/F og JSF i de to hangarskip versjonene), har såpass begrenset rekkevidde at de gjør USA avhengig av tilgang til baser nær fremtidige konfliktområder. Dette kan bli et problem i den globale strategien.

Løsningen ligger i langtrekkende bombefly. Under krigen i Irak i 2003 fløy B-2 med fylling av drivstoff i luften direkte fra Whiteman airbase hjemme i USA og til Irak der de mottok målkoordinater de siste minuttene før de var over kampområdet. Deretter gikk de til Diego Garcia, men bare for å bytte mannskap. Dette skjedde på minutter mens B-2ene sto med motorene i gang, hvorpå flyene gikk med flere fyllinger i luften tilbake til Whiteman.

Sånt ønsker USA mer av. Fjorårets QDR (Quadrennial Defence Review) lanserte

planer om en ny LRS (Long Range Strike) som skulle være klar allerede i 2018.

Foreløpig er det antydning to års forsinkelse, og vi kan ikke utelukke at amerikanerne i kjent stil avblåser prosjektet.

Men det er et åpenbart behov for mer kapasitet i klasse med B-2. Noe kommer, og hvor skal pengene tas? Det blir også et spørsmål om hvor pengene skal tas hvis planlagte budsjetter til UAv'er og UCAV'er (førerløse fly, ubevæpnede og bevæpnede) viser seg ikke å strekke til. US Army og Air Force er nå langt på etterskudd i arbeidet med en felles plan for sine respektive største UAV programmer. Forsvarsdepartementets frist var 8. desember 2006.

Hvordan ser så Norge på alt dette? Her i Norge trenger Stortinget og opinionen ikke å få vite noen verdens ting, mener åpenbart Forsvarsdepartementet nede på Akershus festning.

Filip Myrvold (28) fra Tana i Finnmark ønsket å prøve noe nytt. – Det blir interessant, sier han spent. Ønske om utfordring gjorde at han søkte på en av Forsvarets jobber på Jan Mayen.

FORFØRT AV JA

JAN MAYEN: Øya i ishavet er vill, vakker og eksotisk. Ikke rart at Filip Myrvold (28) fra Tana lot seg forføre.

Tekst og foto: kaptein Hanne Olafsen

– Jeg er veldig spent, sier 28 årig Filip Myrvold fra Tana.

Det har han all grunn til. Det neste halve året skal tilbringes på vulkanøya Jan Mayen, over 1000 km unna fastlands-Norge. Der sørger Forsvaret for sikkerheten på havet for de som ferdes langt fra land.

Livet på pause

Vi treffer unggutten på flyplassen i Bodø hvor han sammen med flere andre er pakket og klar for den eksotiske øya i ishavet. Det kan han takke gode venner for.

– Jeg ble tipsa av noen venner som

visste jeg var turinteressert, humrer han og jeg tenkte hvorfor ikke, sier han. Han innrømmer at det blir tøft å leve så langt unna familie og venner

– Det kan nok bli sårt, men det kan bli godt også – å sette livet på pause, reflekterer han. Han ser på dette som en utfordring og en mulighet han ikke ville gå fra seg.

– Ingen mobil som ringer døgnet rundt, mye tur-liv og generelt helt annerledes. Med så få mennesker blir det et lukka samfunn, men det tror jeg kan være både sunt og bra, sier han bestemt.

Sikkerhet på havet

Forsvarets stasjon på Jan Mayen er en

del av en navigasjonskjede, noe som er avgjørende for folk som ferdes på havet, langt fra land. Nå har derimot GPS blitt et verktøy, men politikerne mener fortsatt det er viktig at Forsvaret opprettholder den viktige jobben som gjøres i forhold til sikkerhet for all trafikken som foregår på havet og i lufta.

På lik linje med Senja, Røst og andre norske øyer er Jan Mayen norsk territorium, hvor 18 personer jobber og bor året rundt på 6 eller 12 måneders kontrakter.

Filip skal jobbe som mekaniker, noe som betyr at han skal vedlikeholde alt fra biler, lastebiler, scootere til hjullaster. Skruing blir neppe det eneste Filip må foreta seg.

– Nei, jeg får nok andre oppgaver også

Mange av de som har jobbet på øya har spikret opp skilt hvor de kommer fra. Uansett er alt flere hundre mil unna vulkanøya i ishavet.

Et TV-team var på øya og intervjuet blant annet Jørn fra Fauske. Mens TV2-gutta hadde tjukke boblejakker, lue og votter, gikk Jørn i t-skjorte. Det er jo nesten vår på Jan Mayen, hevdet han. Gradestokken er ikke helt enig.

På Forsvarets stasjon over 1000 km fra land, ligger Jan Mayen. På den forblåste øya i Atlanterhavet bor det folk året rundt og som gjør en viktig jobb for sikkerheten i et område med blant annet mye skipstrafikk. Her skal Filip fra Tana bo de neste seks månedene.

JAN MAYEN

som en deler på når en er så få på ett sted, sier han og er fornøyd med det.

Ingen retrett

Vi har landet på Jan Mayen etter drøye to timers flytur. Filip er hjemme hvor han skal være det neste halve året. Etter hilserunden finner han rommet sitt.

- Jeg synes rommet ser bra ut. Ingen luksus, men her er alt en trenger - sofa, bord, seng, kjøleskap som til og med har påskeøl liggende klar – det var jo hyggelig, smiler han. Utsikten er det verre med, foreløpig.

- Et par timer med spaden så går det bra, sier Filip og ser på de tre vinduene sine som er totaldekket med snø. Etter bare en time

konkluderer han med at dette er et sted han vil trives, uansett om det er aldri så langt fra land.

- Jeg er litt overraska over hvor bra lokalitetene er og hvor fint det er her oppe, sier han noe overrasket. Et halvt år kan fort bli til ett slår han fast.

- Jeg har innstilt meg på dette og jeg innstiller meg på ett år, selv om jeg tar et halvt år av gangen. Sikker på seg selv. Sikker på at jobben han skal gjøre for Forsvaret betyr noe. Sikker på at han vil trives.

- Nå er det ingen retrett sier han, og ønsker oss god tur tilbake til fastlandet. Vulkanøya ligger for seg selv i ishavet. Øde, men langt fra forlatt.

FAKTA:

Jan Mayen

- Jan Mayen er en del av en navigasjonskjede, som gir sikkerhet for de som ferdes på havet og i lufta langt fra land
- Forsvaret driver på vegne av Kyst- og fiskeridepartementet
- Stasjonen er også en fjernstyrt enhet for Bodø Radio.
- Værvarslingen Nord Norge (VNN) har 4 metrologer på Jan Mayen.
- Det ansettes 14 personer av Forsvaret i et halvt år av gangen
- Stillingen som stasjonssjef rulleres én gang i året. Han har politimyndighet, og driver i så måte suverenitetshevdelse på vegne av Salten politidistrikt og innehar også rollen som forvaltningsansvarlig av miljømessige hensyn på vegne av Fylkesmannen i Nordland.
- På 1600- tallet var vulkanøya godt befolket hvor hvalfangst var hovednæringen.

To norske familier har gjort Montgomery, Alabama til sitt hjem for et snaut år. Og "sweet" er de veldig tydelige på at det er – foreldre som barn. Hvert år reiser et knippe norske offiserer for å ta Forsvarets stabsskole eller høyskole utenlands. I Montgomery finner vi to norske offiserer som velvillig tar oss med i sine hverdager ved henholdsvis Air Command and Staff College og Air War College.

Sten koser seg med den amerikanske nasjonaldrikken; Starbucks kaffe.

Familien Havik ville ikke vært foruten et år i Alabama!

En glad major på klasserommet sitt.

Sten med tre internasjonale kolleger ved AWC.

Planlegging av internasjonal dag som skal arrangeres.

Som president for de internasjonale studentene har Arvid god kontakt med sjefen for ACSC, Brigadier General Jay H. Lindell.

SWEET HOMIE ALA

Tekst & Foto: Eystein Kvarving

Skikkelig mangfold

Major Arvid Halvorsen går på Air Command and Staff College (ACSC) som tilsvarer vår hjemlige stabsskole. Lesepresset og tempoet er til tider svært høyt, men til gjengjeld belønnes innsatsen med Master-grad fra Air University. -Å henge med og klare skolen så jeg på som den største utfordringen før vi flyttet hit, forteller Arvid. -Nå går det egentlig veldig greit, selv om det krever mye innsats. På en vanlig dag reiser Arvid på skolen i seks-tiden hver morgen. Etter en god treningsøkt starter dagens foredrag. Alle de 580 studentene samles i skolens auditorium for en times foredrag, etterfulgt av spørsmålsrunde. -Jeg er imponert over nivået

på skolen og de som hentes inn for å forelese for oss, sier Arvid. Årskullet deles inn i 36 flighter á 14-15 offiserer i hver flight. Etter forelesning samles flightene i sine respektive rom for diskusjoner og refleksjon sammen med en av skolens professorer. Det er i disse sammenhengene det flerkulturelle mangfoldet virkelig kommer til sin rett.

Hele 64 ulike nasjoner er representert i årets kull. -Studentene har med seg sine ulike perspektiver inn i diskusjonen, og det er det som er den virkelige styrken her, forteller oberstløytnant Gay McGillis, sjef for 21st Student Squadron. Arvid nikker bekreftende og supplerer: -I flighten min har vi en offiser fra Algerie som virkelig har gitt oss innsikt og nye perspektiver på "insurgent warfare", et høyaktuelt tema med tanke på krigen i Irak. På ACSC er det relativt god takhøyde, og

mange av de internasjonale studentene er ikke redde for å utfordre hverandre eller de gjeldende amerikanske strategier. -Vi har en regel om at ingen skal kunne siteres på det som blir sagt i diskusjoner, en såkalt "non-attribution rule". Synspunkter må gjerne bringes videre, men opphavspersonen anonymiseres, forklarer Arvid. Skoledagen er som oftest ferdig i tre-fire tiden, men det blir gjerne to-tre timers lesing og forberedelser hver kveld.

President and First Lady

På tross av oppveksten i Amerika-glade Lyngdal i Vest-Agder, drømte nok ikke Arvid om at han en gang skulle bli president i USA. Riktignok er han ikke President of the United States, men derimot for de internasjonale studentene ved ACSC. Han er talsperson og

Christine Halvorsen og Kristin Havik er godt fornøyd med et år i Alabama!

BAMA

bindeledd mellom disse og skoleledelsen. - Det har betydd mye ekstra arbeid og vært litt av en utfordring, men har gitt utrolig mye tilbake. Jeg hadde aldri fått så god kontakt med så mange av de internasjonale studentene uten presidentvervet, bedyrer han.

Elevene på Air War College (AWC) og ACSC har lite å gjøre med hverandre til daglig, men de internasjonale ektefellene treffes jevnlig. Denne dagen skal en rekke Øst-Europeiske land presentere sin kultur. Arvids verv har gitt kona, Christine, en ledende rolle i ektefelle-gruppa. -Det er som å ha jobb, sier hun, og legger til at dette gjør oppholdet veldig spennende og interessant. Hun ville definitivt ikke vært det foruten. Ekteparet hadde på forhånd bestemt seg for å få mest mulig ut av oppholdet, og synes de lykkes godt i det. Stemningen er god og

latteren sitter løst blant damene i ektefelle-gruppa (det er ingen mannlige ektefeller blant de internasjonale i år). Christine forteller at mange var litt forsiktige i starten – det er tross alt svært stor kulturell spennvidde i gruppa – men at mange nå har sluppet seg løs og stortrives med slike arrangementer. Kristin Havik, som har mannen, Sten, på AWC, er også glad for kontakten ektefellene imellom. Hun trekker også frem den gode støtten de har fått fra skolen og lokalmiljøet i Montgomery. -Alle internasjonale familier har fått en amerikansk "sponsorfamilie" som stiller opp med praktisk hjelp og råd, forteller hun. I tillegg har skolen et eget "International Families Orientation Program" ved starten av skoleåret. I løpet av et fjorten dagers kurs får voksne som barn skreddersydde orienteringer om dagliglivet i USA. -Det var veldig bra lagt opp, og ga oss en flott start på oppholdet, smiler Kristin.

Air War College

Oberstløytnant Sten Havik trives svært godt på AWC. Her har de litt færre elever, omlag 260 hvorav 44 er internasjonale. Skolen tilsvare Forsvarets høyskole, og mye av fokus for undervisningen er det militærstrategiske nivået i grenseland mellom øverste politiske og militære ledelse. Fag som "National Security Decision Making" og "Global Security" skal være med på å "...preparing the world's best joint strategic leaders", som det heter i skolens visjon. Det ligger nok i kortene at de som får plass på denne skolen er ment for videre karriere. I gangene henger bilder av tidlige klasser, og vi konstaterer raskt at flere av våre norske oberster og generaler har fått akademisk ballast på AWC. En av disse er oberst Geir Wiik som i dag tjenestegjør som assisterende forsvarsattaché, logistikk- og luftattaché ved Norges ambassade i Washington DC. -Det har helt klart vært en fordel å ha gått en amerikansk skole som AWC, forteller han. Og utdyper: - Det å kjenne til det amerikanske militær-systemet samt det amerikanske samfunns-systemet i seg selv gjør alt mye enklere, og da spesielt i den første tiden etter tiltredelse. Selv om obersten ikke vil si at amerikansk skolegang er en absolutt nødvendighet for tjenesten som attaché, registrerer vi at også forsvarsattachéen, generalmajor Tom Henry Knutsen, kan ses på klassebilde i gangen på AWC.

Sten Havik forteller om gode foredragsholdere, på høyt nivå. -Vi får orienteringer av eksperter på de aktuelle fagfeltene, forteller han. Også her er det lagt opp til diskusjoner internt i klassen etter foredragene. Skolen ønsker at det er en blanding av internasjonale offiserer, amerikanske offiserer fra alle grener og sivilt ansatte i hver gruppe. Audrey Villagrancia er sivilt ansatt i Department of Defense, og en del av Sten sin gruppe. Hun

er opptatt av økt kulturforståelse. -What Sten brings to the classroom is a different perspective we need to hear, forteller hun. Oberstløytnant Thym fra Tyskland er helt enig, men ikke like optimistisk når det gjelder åpenheten for andre impulser. -Det amerikanske forsvaret er størst, og de oppfører seg gjerne slik. Noen ganger føler jeg at de ikke tar oss seriøst, legger han til. Og sikter til de internasjonale offiserene ved skolen. Sten trekker frem et eksempel på hvordan noen begreper gis ulik betydning. -Definisjonen av "joint" har en annen betydning i USA enn i Norge, forteller han engasjert. -I Norge har vi fellesoperativt hovedkvarter og er vant til å lede integrerte operasjoner. Her opplever jeg at "joint" i praksis betyr at forsvarsgrenene opererer i samme geografiske område, men ikke nødvendigvis sammen og integrert, legger han til.

Reising og hardt arbeid

- Det har blitt en del veldig gode ekskursjoner, forteller Sten ivrig. Klassen har reist over hele USA, fra Hawaii til Washington DC. En av de mer eksotiske opplevelsene var da de fikk komme ned i en rakettsilo for kjernefysiske våpen. -Det var veldig spesielt å se den beryktede "avfyriingsknappen" i kontrollrommet, sier han alvorlig. Og understreker: -Egentlig var det veldig betryggende å oppleve den grundige sikkerheten som er knyttet til kjernefysiske våpen. Her var ingenting overlatt til tilfeldighetene.

Elevene ved AWC fordyper seg i en av verdens regioner. Etter studier på skolen reiser de i snau to uker til "sin" region. For de internasjonale studentene betyr dette USA. -Vi har besøkt mange av de store kommandoene som TRANSCOM, STRATCOM og PACOM, kan Sten fortelle. -Og det har vært svært lærerikt, understreker han. For øvrig er det høyt lesepress. -Dette er en tøff skole, understreker oberstløytnant Thym. Sten er enig. -Jeg vil si at dette er den mest krevende skolen jeg har gått på, medgir han. Det oppveies av unik læring og flotte opplevelser. På slutten av skoleåret venter en kraftig "forfremmelse". I den avsluttende øvelsen "Solo Challenge" skal Sten være firstjenners general og Commander US Transportation Command. -Vi får virkelig prøvd oss i krevende posisjoner, forteller han. Og legger til at skolens veiledere har unik erfaring fra tilsvarende posisjoner og operasjoner.

Alt i alt, og uten forbehold, anbefaler både Arvid, Sten og deres familier å gripe muligheten for skole i USA hvis den skulle komme. Det er ikke vanskelig å forstå etter å ha besøkt dem i sweet home Alabama.

Ledig stilling i BFO som Webansvarlig/webjournalist

BFO søker etter en aktiv, engasjert, initiativrik og humørfyllt person til ledig stilling som webansvarlig/webjournalist.

- Du bør trives midt i begivenhetene, og beholder roen i stressede situasjoner, samt ha evne til å få unna det som haster mest.
- Vi er mer opptatt av hva du kan, enn formell utdanning. Gjennomført journalistutdanning er en fordel, men andre tilnæringer til nettjournalistikken kan være like spennende.
- BFO håper du har evne og lyst til å tilegne deg kunnskaper om nye data- og publiseringsverktøy, da stillingen også er tillagt arbeidsoppgaver relatert til opprettholdelse og videreutvikling av BFOs nettsider.
- Vi krever sikker skriftlig språkføring og gode samarbeidsevner.
- BFO søker etter stadig tjenestegjørende offiserer som har lyst på nye utfordringer i et dynamisk, hektisk og stimulerende miljø. Sivile med solid fagkompetanse og gode kunnskaper om Forsvarets organisasjon kan også søke.
- Grunnet BFOs samlede teamkompetanse oppfordres spesielt kvinner om å søke.

Betingelser/ søknad:

Stillingen ligger organisatorisk under ansvarlig redaktør for Offisersbladet og WEB. Den som tilsettes må regne med å jobbe med publisering av nyheter både til BFOs nettsider www.bfo.no og til Offisersbladet. Den som tilsettes får en spennende og nyskapende rolle i BFOs sekretariat, med store muligheter til å påvirke både jobbinnhold og -utvikling.

Befalets Fellesorganisasjon tilbyr konkurransedyktige betingelser.

Kontakt ansvarlig redaktør Einar Holst Clausen på telefon 928 14 251 for nærmere opplysninger.

Søknadsfrist er 1. august, med tiltredelse snarest.

Søknad med kort CV og en til to egenproduserte artikler sendes til post@bfo.no eller i posten til:

BFO

Karl Johansgt 12J, 0105 Oslo.

Merk konvolutten webansvarlig/journalist

Benytt medlemsfordelen din!

Årlig rabatt

Som medlem i BFO får du en årlig rabatt på mobilabonnementet ditt. Beløpet varierer med abonnementstype.

÷540,-

ActiveTalk

Månedspris	129,-
Minuttpris	0,89
SMS	0,69
MMS	1,99

Gjelder samtaler i Norge. Startpris kr 0,59

NetCom ActiveTalk
kr 540,- i årlig rabatt
- for deg som ringer mye.

÷270,-

YoungTalk

Månedspris	0,-*
Minuttpris	1,49
SMS	0,69
MMS	1,99

• Inkluderer 30 SMS per måned
• Inkluderer 10 MMS per måned
• Betal 200 kr per mnd og ring for hele beløpet

Gjelder samtaler i Norge. Startpris kr 0,69

NetCom YoungTalk
kr 270,- i årlig rabatt
- for deg som ønsker kontroll.

÷200,-

SmartTalk

Månedspris	0,-
Minuttpris	0,54
SMS	0,59
MMS	1,99

• Abonnementet forutsetter eFaktura

Gjelder samtaler i Norge. Startpris kr 0,69

NetCom SmartTalk
kr 200,- i årlig rabatt
- alltid vår billigste minuttpris.

Hvis du velger å binde deg for 12 måneder så kan du i tillegg velge mellom en rabattert telefon eller ringetid. Med ringetid får du opptil kr 1200,- i avslag på telefonregningen i tillegg til den årlige rabatten. BFO-medlemmer har alltid fri etablering. For flere gode tilbud og bestilling, gå inn på bfo.netcom.no eller ring 984 49 900. Gjelder også deg som allerede er NetCom kunde.

NetCom Trådløs Familie

Nå koster det **INGENTING** verken å ringe, sende SMS eller MMS til hverandre.

Ring familiemedlemmene i hele Norge uten at det koster noe. En NetCom Trådløs Familie kan ha inntil 6 medlemmer. Alle NetCom Trådløs Familie medlemmene kan benytte seg av BFOs avtale med NetCom.

B Returadresse:
Offisersbladet
Karl Johansgate 12J
0105 OSLO

B-Economique
NORGE

GRIPEN

Det naturlige valget.

Gripen er et fullt operativt moderne multi-rolle kampfly tilpasset NATO. Gripen tilbyr Norge fullt innsyn på alle teknologinivåer. Når du kjenner Gripens fremragende fleksibilitet og teknologi, klar for å møte dagens og morgendagens trusselbilde og operative krav, trenger du egentlig bare stille deg ett spørsmål: Hvorfor ikke Gripen?

Gripen er utviklet av Saab og støttet av et sterkt nettverk av industripartnere. Vi leverer det vi lover, og kan vise til dokumenterte resultater på våre leveranser. Norge vil gjennom en anskaffelse av Gripen bli en integrert del av et pågående og løpende utviklingsprogram med full støtte fra den svenske regjeringen.

Vesentlig lavere anskaffelsespris og driftskostnader, sammen med enestående resultater på å alltid levere avtalt produkt til avtalt tid og til avtalt pris, gjør Gripen til det naturlige valget for Norge.

www.gripen.com

SAAB